UNIVERSITAS

80 ÅR MED TASSEN!

Norges største studentavis | Utgave 19 årgang 80 | www.universitas.no | Torsdag 27. august 2026

EN ALTERNATIV FADDERUKE

Nyhet s. 4–7

STUDENTTIPS FRA STATSMINISTEREN

Nyhet s. 7

AFGHANISTAN:
DE FEM TAPTE ÅRENE

Nyhet s. 8–9

PREMIERE PÅ ETTERLENGTET NORSK FILM

Kultur s. 18–19

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør:	**Ingemar Stirling Gundersen**
stirlingingemar@gmail.com	901 70 672
Nyhetsredaktør:	**Ella Jørgenvåg Svendsen**
eljs@hotmail.no	941 27 058
Fotosjef:	**Shilan Sari**
Desksjef:	**Emilie Sveinsson**
Nettredaktør:	**Emil Kvebæk Øvretveit**
Uttegner:	**Emilie Sveinsson**
Uttegner:	**Thea Ugland Engen**
Uttegner:	**Fabian Lenschow**
Uttegner:	**Emil Kvebæk Øvretveit**
Deskjournalist:	**Åsne Skeie**
Korrektursjef:	**Mia Huse**
Daglig leder:	**Maryam Amini**
Besøksadresse:	Moltke Moes vei 33
Post:	Boks 3 Blindern, 0313 Oslo
Epost:	universitas@universitas.no
Nettside:	www.universitas.no

REDAKTØRANSVAR

VT VELFERDSTINGET I OSLO OG AKERSHUS

- *Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO.*
- *Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk.*
- *Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.*

Er studenters økonomi sløseri?

Ingemar Stirling Gundersen,
Ansvarlig redaktør

Byrådet i Oslo virker mer opptatt av å blidgjøre sløseriombudsmannen Are Søberg enn 70 000 studenter.

På trappen foran rådhuset den 25. oktober 2023 ble Oslos nye byråd presentert. Etter åtte år med rødgrønt styre gjorde Høyre og Venstre brakvalg. Til sammen gikk de frem henholdsvis 7,2 og 3,3 prosentpoeng.

Med et sterkt flertall i ryggen skulle de to borgerlige partiene reformere byen. Hammerborgserklæringen konstaterte at Oslo skulle bli verdens beste by. Lovordene var mange: «En grønn og klimavennlig by» og «satse på Oslo som en attraktiv studentby». Nesten tre år senere er realiteten en annen: Byrådet fremstår gnient og nedprioriterer unge mennesker.

I juni ble de rødgrønne partiene enige om å gjøre månedskortet 160 kroner billigere på kollektivtrafikken landet rundt. Det tok mer enn fire måneder før prisen ble satt ned i Oslo og Akershus, til tross for at dette var et valgløfte fra byrådet. I ukens Universitas kan man lese om enda et tilfelle av at regjeringen presser byrådet til å innføre viktige tiltak for unge, som ikke ville skjedd foruten.

Regjeringen har nemlig kommet med en lovendring som gjør at byrådet er tvunget til å opprettholde tannlegerabatten for dem mellom 21 og 28 år. Byrådet har tidligere kalt løsningen «hodeløs SV-politikk», og sløseri, og de har på nedlatende vis kalt oss «den såkalte fluorgenerasjonen». Samtidig viser tall at nesten én av tre nordmenn har emaljefeil, at salget av energidrikker med sukker har økt med 177 prosent og brus med søtstoff har økt fra 38 til 73 liter per person fra 2014 til 2024. Pene og friske tenner er kjempeviktig, ikke bare for helsen, men for ens sosiale selvbilde. Byrådet er ikke enige. De syns økonomisk tilgjengelig tannhelse er sløseri og «hodeløs SV-politikk».

Byrådet fremstår gnitent, og nedprioriterer unge mennesker

Ordfører Anne Lindboe (H) møtte New York Citys ordfører Zohran Mamdani i sommer og sa at han var en stor inspirasjonskilde for byrådet. Det er umulig å forstå hvordan. Der Mamdanis politiske prosjekt er å utvide velferden til unge mennesker, er Lindboes prosjekt å innskrenke den. Kanskje hun trodde det var Argentinas motorsag-president Javier Milei hun møtte? I hvert fall kan norske politikere heller se til Danmark enn hele veien til USA. I verdens lykkeligste land har de nemlig vedtatt at tannpleie skal bli gratis innen 2035.

Spørsmålet er hva byrådet har gjort for byens unge og studenter som regjeringen ikke har tvunget dem til. De har klart å kutte i eiendomsskatten i et boligmarked som virker som en feberdrøm for mange av oss unge. Hipp hurra.

Dette er en lederartikkel. Teksten gir uttrykk for avisens holdning, og ikke redaktørens personlige overbevisninger.

Arkivaren av Åsne «Inkvisitoren» Skeie

Arkivaren

Kanseller Karpe

Forrige uke mottok rap-duoen Karpe Fritt Ords honnørpris for å ha satt ord på erfaringene til unge med minoritetsbakgrunn gjennom musikken sin. Nettavisen-spaltist Elin Ørjasæter har nylig uttalt at hun «gråter» over Fritts Ord utdeling, fordi hun mener Karpes sangtekster har bidratt til «splittelse» og gjort Frp til «et fiendebilde». I 2012 uttalte Karpe til Universitas at det er mange «gærninger» i Bjølsen studentby, og at «man må sørge for å henge rundt de som drar deg ned og tråkker deg i trynet». Dette lukter av kansellering, og det er klart man bør stille spørsmålstegn ved en artist som tør å si hva de faktisk mener om tingenes tilstand.

Universitas, 22.08.2012

MIN STUDIETID

Bæsj og skudd på sytten kvadrat

Kulturell appropriering

I kjølvannet av #metoo kunne vi i 2018 lese at faddersjefene på UiO ble kurset i grensesetting og maktforholdet mellom faddere og nye studenter. KHiO har som kjent alltid vært reaksjonære. I denne ukas utgave av Universitas kan vi lese om KHiOs alternative fadderuke «Pangstart», hvor de nye studentene skal løse en «umulig» oppgave på mest mulig grenseløst vis. Både ballerina-, toga- og familien-Nerdrum-kostymer ble i år tatt i bruk. Cultural appropriation? #toomuch.

Universitas 26.02.2018

NYHET

Ikke bruk emoji i jobbsøknaden

Utfordring: Skriv Oslomet – storbyuniversitetet riktig

Faddersjefene targrep etter #metoo

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Sommerferiens skylapper

Det er fort gjort å bli nummen av nyhetsbildet. Etter å ha tilbragt sommeren uten push-varsler og nyheter innså jeg hvor distansert jeg er fra virkeligheten.

Nummenhet

Kajsa Ettrup Lilledalen,
journalist hos Universitas

Jeg har sår under føttene, solbrent hodebunn, et ujevnt skille og en haug med nye bekjentskaper. Store deler av sommeren tilbrakte jeg på Camp Hudøy, en sommerleir for barn, hvor dagene går i lek, bading, musikk og oppfinnsomhet. En liten time unna Oslo i en tilværelse så langt fra min ellers rutinetunge hverdag at avstanden like gjerne kunne vært 30 timer. Den måneden var jeg omtrent totalt skjermfri, jeg leste ingen nyheter, sendte ingen meldinger og lot *binging* av *Love Island* vente på seg.

Sekundet jeg plukket opp telefonen etter oppholdet som på mange måter føles som en merkverdig og vidunderlig drøm, slo virkeligheten meg i fleisen som en hard albue på et fullspekket dansegulv. Hver avisforside viste overskrifter om skogbrann, husbrann, fredsavtaler (og mangel på dem), flyktningstrømmer, drivstoffdebatt, boligdebatt, kritikk av hjemmetjenesten og mye mer. Nyhetsvarslene jeg har sett på som selvfølgelige, ble plutselig sjokkerende. Etter bare én måned uten eksponering hadde min nummenhet for omverdenen raknet. Huden, som egentlig hadde blitt hardere av barbenthet, var tynnere enn noensinne.

En måneds avstand fra hverdagen og et avbrekk fra rutinene hadde nyansert det normaliserte. Banalt som det kanskje lyder, innså jeg at verden går til helvete. Det er en nervepirrende erkjennelse. Ettersmaken av en fredfull sommer er vond når fred er et unntak, og ikke et utgangspunkt. Sjokk er omtrent forventet i økonomien, og usikkerhet om inntekt og stabilitet regjerer. Eiendom er ikke lenger en realistisk rettighet, men en usannsynlighet forbeholdt bolighaier og arvtagere. Mens jeg har nytt en varm og regnfri sommer, er den samme heten skyld i at Sør-Europa står i fyr og flamme.

I overveldelsens etterdønninger kommer lammelsen krypende. Hva skal man ta stilling til når den stadige flommen av informasjon gjør at den ene opplysningen drukner i den andre? Hvilke saker skal leses og hvilke podcaster skal lyttes til når fokuset sjelden festes? Er jeg i stand til å gi hele verden oppmerksomhet?

Når grusom statistikk og alvorlig tematikk igjen blir en del av det vanlige, håper jeg ikke at jeg vennes til det på nytt

Oppdagelsen av min egen nummenhet skal ikke misforstås som en flåsete anerkjennelse av den dystre, virkelige virkeligheten. Jeg var jo klar over krisene også før sommerens utflukt. Det nye ved min virkelighetsforståelse er at jeg ikke kun er klar over, men også tar innover meg, forferdelsene.

Dissonansen jeg nå kjenner på, har sitt utspring i at jeg har normalisert tematikk som aldri burde blitt ansett som normal. Kontrasten mellom lykke og forferdelse og hell og uhell gjør meg plutselig selvbevisst i mitt forhold til nyhetsbildet. Når grusom statistikk og alvorlig tematikk igjen blir en del av det vanlige, håper jeg ikke at jeg vennes til det på nytt.

Mens solen sakte, men sikkert varmer mindre og skjørtene byttes ut med bukser, faller sommerens sjelefred i skyggen av høstens tilbakekomst. Det er ambivalent å anerkjenne årstidens avskjed. Vakker, deilig og trangsynt som den var. Samtidig er det vakreste ved ferien nettopp det midlertidige ved den. Å komme tilbake til livet og dets kvaler innebærer å lukke kapittelet jeg vil huske som sommeren jeg jobbet på sommerleir for første gang. Og tross den behagelige boblen jeg befant meg i der, er jeg glad den sprakk, sånn at jeg igjen ser verden slik den er.

Uten rustning tar jeg med meg erfaringen fra sommerleirens simpelhet inn i en hverdag full av kaos. Slik håper jeg at når jeg igjen herdes for *feeden* i avisen, vil informasjonsstrømmen likevel ikke være en strøm jeg flyter med, men svømmer i – tak for tak, sak for sak. Kanskje nummenheten da oppstår, ikke fordi jeg ignorerer, men fordi jeg forholder meg til virkeligheten.

Nyhetsredaktør: **Ella Jørgenvåg Svendsen**
eljs@hotmail.no 941 27 058

NYHET

Heit KI-debatt på Instagram

– Sorry ass, men dette er ikke et godt råd for å skrive. Slik åpnet sosiologiprofessor og influenser Magne Flemmen sin instagram-video der han kritiserer influenser Jenny Huse, som nylig har kommet inn på eliteskolen Columbia University i New York, sitt råd om hvordan hun bruker KI til å skrive. Dette har ført til en debatt mellom sosiale-medier profilene om hvordan bruke KI for å skrive.

– Jeg bare skriver ut en tekst sånn stygg. Sånn japper. Så sender jeg den inn til KI når den ser sånn grovt okei ut, sa Huse i videoen til Aftenposten som Flemmen reagerte på.

Han mener at med dette trikset vil du bare lure deg selv til å tro at teksten virker bra, selv om ideen bak kanskje er dårlig og ikke gjennomtenkt.

Huse svarte på videoen og mente han hadde ignorert det viktigste hun sa, som var å kunne teoriene godt før du begynner å skrive. Til slutt virket det som at de kom til en enighet i at KI kan brukes på en gunstig måte. Huse kommenterte «Takk<3» under videoen, og duen blir roset i kommentarfeltet for en konstruktiv debatt.

Potetskrella

Papp, lim, maling o

SJELDENT SYN: Kubaparken har aldri sett slik ut

Mens andre studenter fyller fadderuka med pils og bli-kjent-leker, bygger KHiO-studentene flåter av søppel og budsjettkritikk.

Fadderuke

Tekst Theo Salinas Odegard
Foto Shilan Sari, Emil Kvebæk Øvretveit

Turgåerne ved Åmotbrua i Kubaparken har stoppet opp. Det de ser på er noen kunststudenter som klatrer opp i en hjerne laget av papp, og noen andre studenter i toga-antrekk som bærer en trojansk hest på skuldrene. De er på vei bort til en såpeglatt, blå plastikkløper.

– Jeg ser etter stil og «posess», sier komiker Ahmed Mamow.

– At de går helt bananas, og hvis de klarer å snike inn noen *dance moves*, kan det bli høy score, sier Skal-vi-danse-programleder Merete Lingjærde.

– Presisjon, det gylne snitt og humor, sier rektor på Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO), Marianne Skjulhaug.

Trioen utgjør dommerpanelet under årets Pangstart, KHiOs alternative fadderopplegg. Konkurransen, som gikk av stabelen fredag 21. august, består av en «umulig» kunstnerisk oppgave som studentene må løse i grupper på kun to døgn.

Alternativ fadderuke

To dager før er Universitas til stede når oppgaven skal presenteres. Studentene strømmer inn i salen og nysgjerrig summing fyller rommet.

Oppgaven lyder som følger: Studentene skal i grupper lage hver sin tematiske flåte som skal brukes til å rutsje ned Kubaparken, og dommerpanelet skal gi en poengscore til stuntet. Inspirasjonen til oppgaven kommer fra det folkekjære programmet «Ta sjansen!» som gikk på NRK på 1980-tallet, der deltakerlag sendte flåter på en sklie ned i Besserudtjernet.

Pangstart ble startet på design-

Plantetjuv på frifot

Fredag 21. august blei ei sjelden plante stole frå Botanisk hage, som er ein del av Universitetet i Oslo. NRK og Uniforum omtalte tjuveriet først. Hagesjef Anneleen Kool fortel til NRK at det er tredje gong på nokre veker at plantar har forsvunne frå veksthusa, som derfor stengast inntil videre.

Offeret denne gongen var eit skjeldan eksemplar av ein sukkulent som høyrer heime i Sør-Afrika. Ei plante som er eit attraktivt handelsobjekt. Derfor mistenkjer Kool at det er ein tjuv som vil selge ho vidare som står bak.

– Det kan til og med vere profesjonelle, kriminelle nettverk, seier ho til Khrono.

Saka er meld til politiet. No har Kool gått til Krono og spør publikum om hjelp: Sei ifrå dersom du ser noko kriminelt skje i den botaniske hagen. Og se opp for sjeldne sukkulenter fremover! Kanskje du finn den stjålne planta…

Potetskrella

Olje i høyesterett

24. - 27. august foregår Greenpeace og Natur og Ungdom sitt klimasøkamål mot staten i Høyesterett, skriver NRK. Miljøvernorganisasjonene har saksøkt staten for å ikke ha undersøkt den globale påvirkningen på klima fra forbrenningsutslipp, før de godkjente tre olje- og gassfelt: Tyrving, Breidablikk og Yggdrasil. Søksmålet startet for tre år siden, og organisasjonene har vunnet i to instanser, Tingretten og Lagmannsretten.

Denne gangen skal saken behandles i storkammer i Høyesterett, noe som bare gjøres i særlig viktige saker. Det betyr at 11 dommere skal delta. Til vanlige er det fem dommere.

Det blir spennende å se hva regjeringen gjør om organisasjonene vinner i den høyeste instansen. Vil de gjøre det samme som da gruvedumpingen i Førdefjorden ble kjent ugyldig like før sommeren? Altså ingenting? Vi får vente å se.

Potetskrella

og NO MONEY

linjen på KHiO i 2013. I år fyller høyskolen 30 år, og for aller første gang samles hele designavdelingen: Bachelor- og masterstudenter på tvers av grafisk design, klesdesign og møbel- og interiørarkitektur.

– Vi kom på at dette er en perfekt anledning til å slå oss sammen og gjøre et felles prosjekt på tvers av faglinjene, sier Ane Thon Knutsen, førsteamanuensis i grafisk design.

NO MONEY

Reglene for konkurransen er strenge: Ingen skarpe eller harde gjenstander. Kun papp, lim, teip og maling. Og viktigst av alt: *NO MONEY*.

Det siste punktet virker nesten litt for passende for en kunstskole som stadig kjenner statsbudsjettet på kroppen.

KHiO har i flere år kjempet med stram økonomi, høye energipriser og store faste kostnader til spesialiserte lokaler og verksteder, noe som har ført til interne omstillingstiltak og stramme budsjetter.

– De kan gå i søpla og finne ting, så lenge de ikke bruker penger. Det er nettopp den typen kreativitet vi vil dyrke fram, sier Knutsen.

Til tross for begrensningene mener hun resultatet alltid overrasker. Tidligere år har studentene blant annet bygget 52 politiske silketrykkplakater på to dager og satt opp en versjon av *Ringenes Herre* uten budsjett.

– De får det alltid til, selv om det er umulig, konstanterer Knutsen.

I motsetning til de fleste andre høyskoler har ikke KHiO en tradisjonell fadderuke med drikkeleker og blikjent-runder.

– Det er ikke fokus på drikking. Her kastes studentene rett ut i et kreativt samarbeidsprosjekt der de må bli kjent, sier Knutsen.

Første følelse var: «Fy faen, jeg har lyst til å lage en kebabbåt

Joseph Shema, interiørarkitekt- og møbeldesignstudent ved KHiO

Kebabbåt

– Første følelse var fy faen, jeg har lyst til å lage en kebabbåt. Jeg vet at Mamow elsker kebab, sier Joseph Shema (19), student ved interiørarkitektur og møbeldesign.

– *Hvilket tema fikk dere?*

– Nerdum-familien.

– *Kebab og Nerdrum-familien…*

– Vi går ikke for kebab nå, da.

Som førsteårsstudent innrømmer Shema at han er litt sjalu på de som har vanlig fadderuke, men ser fordelen med å ha et annet fokus enn drikking.

– Det å gjøre et kreativt prosjekt sammen på tvers av alle linjene og alle årskull er kjempegøy. Vi får jo en større plattform å jobbe med om vi blir kjent med andre deler av skolen, sier han.

Blod, svette og papp

Solen steker i Kubaparken. Det yrer av spenning når studentene bærer flåtene sine ut av KHiOs lokaler og mot den lange blå plastsklia som strekker seg nedover bakken. Startporten laget av papp kollapser rett før løpet begynner. Studenter fra flere grupper strømmer til for å bygge den opp igjen.

Vi finner Shema igjen, ikledd et

GRUPPEARBEID: Joseph Shema (19) ser verdien i å jobbe på tvers av disipliner.

UNIVERSITAS
Torsdag 27. august 2026

BRATT: Ingen studenter ble skadet under dette arrangementet.

BABY NERDRUM: Gruppen til Joseph Shema rekonstruerte Nerdrum-gården, og sørget til og med for at familiens spedbarn var på plass. skadet under dette arrangementet.

babykostyme ved siden av en rekonstruksjon av Nerdrum-gården i papp.

– Jeg er baby-Nerdrum, en av de fantastiske babyene i familien. Så har vi resten av familien litt lenger bak her.

– Hvordan har det vært å jobbe på tvers av trinn og disipliner?

– Det blir et komplett team når vi har folk fra forskjellige steder. Veldig spennende!

Spennende skulle også konkurransen vise seg å bli. Én etter én presenteres flåtene med egen introduksjon og tematiske sang for å forklare tanken bak verket, før de skyves utover bakken.

Flåtene kommer i storslåtte former. Ned bakken sklir blant annet en kantinedisk med hjemmelagde grønnsaksputer som pælmes ut på vei ned, en hjerne med menneskebein og en gigantisk ballerina med armer som beveger seg. Et tydelig begeistret publikum gisper og ler, og dommerpanelet deler ut høye poengsummer.

De kan gå i søpla og finne ting, så lenge de ikke bruker penger

Ane Thon Knudsen,
førsteamanuensis i grafisk design ved KHiO

Titanic som kulturstøtta

Dagens siste gruppe markerer skolens jubileum med en stor, hvit gaveboks som sendes nedover bakken.

– Hva gir vi til noen som har alt? spør gruppa i introduksjonen. Svaret, viser det seg, er penger. Men ikke ekte penger. Midtveis sprekker esken opp, og ut kommer en student i hvit kappe med en pengepistol som skyter ut egenproduserte sedler. Folkemengden strekker hendene i været for å fange sedlene. Falske penger til en skole som stadig leter etter ekte.

Det er til slutt gruppa som har fått Teaterhøgskolen som tema som stikker av med seieren.

– Kulturstøtten deles i to, og vi vil symbolisere dette ved å gjenskape den skjebnesvangre ferden i 1912, forklarer gruppa i sin åpningstale, før roller som Rose, Jack og isfjellet entrer scenen.

Midt i bakken deler flåten seg i to. Det er en samfunnskommentar pakket inn i papp og lim. Statsstøtten til kunst er skipet, isfjellet er kuttene, og alle vet hvordan det går med Titanic. Publikum ler. Den typen latter som sitter litt fast i halsen.

Over all forventning

Når årets Pangstart er over, er Knutsen synlig fornøyd med det aller første fellesprosjektet på tvers av skolens fagliner og årskull.

– Dette overgikk forventningene. Det er veldig gøy å se hvordan alle studentene løste oppgaven på fantastiske måter.

– Skal Pangstart bli en fast tradisjon på tvers av linjene?

– Skal ikke se bort fra at det skjer igjen, sier Knutsen.

I Kubaparken tørker limet i ettermiddagssola, og studentene bærer restene av flåtene tilbake over brua. Forbipasserende får glimt av både en ballerina uten musikk og en baby-Nerdrum uten et hus å bo i lenger. Titanic ligger igjen nederst i bakken: KHiO-studentenes enkleste og mest presise kommentar til egen hverdag.

TRIUMF: Titanic tapte kanskje i 1912, men tok førsteplassen på Pangstart.

FORNØYD: Førsteamanuensis i grafisk design Ane Thon Knutsen synes resultatet gikk over all forventning.

Statsminister Støres strålende studenttips!

To minutter med statsministeren er mer enn mange får. Vi brukte de til å stille de to viktigste spørsmålene en student lurer på.

TRAVEL Statsministeren er for travel til å drikke øl. Heldigvis har han såvidt til til å svare på våre to viktige spørsmål.

Statsminister

Tekst Emil Kvebæk Øvretveit
Foto Emil Kvebæk Øvretveit

Det var en svær ansamling da statsminister Jonas Gahr Støre møtte studentene på utestedet Blå. Det var Arbeiderpartiets studentlag som arrangerte panelsamtalen.

Studentene fikk muligheten til å stille spørsmål til statsministeren, og stilte han til veggs.

Etter samtalen møtte Universitas statsministeren, og fikk anledning til å grille ham med våre spørsmål. Vi ble bevilget hele to spørsmål, og tok derfor muligheten til å stille han de to viktigste spørsmålene *studenter lurer på.*

Støre svarer

Som student i Norge i dag, er det vanskelig å få endene til å møtes, uten en deltidsjobb.

– *Jonas, hvis du hadde vært i vår situasjon. Hva hadde vært din studentjobb?*

– Det synes jeg er vanskelig å si. Jeg ville gjort noe som ikke hadde vært så langt unna det jeg studerte.

Støre har en fireårig utdanning i statsvitenskap fra Sciences Po i Paris. Man kan i alle fall si at han har funnet seg en jobb innenfor feltet i senere tid.

Til Universitas fremhever han viktigheten av det å ha en jobb ved siden av studiene.

– Å ha en deltidsjobb er bra. Det er viktig at studentøkonomien er slik at man ikke blir forsinket i studiene. Vi har hatt et godt løft de siste tre årene, fortsetter Støre.

– Men jeg skjønner godt at studenthverdagen er tøff økonomisk, understreker han.

Pils

Til slutt kommer *the million dollar question:*

– *Hvis du hadde vært student i Oslo i dag, hvor hadde du tatt deg en pils?*

– Det vet du veldig mye bedre enn meg, svarer Støre med et smil.

Det er klart at statsministeren har lite tid til overs til både øldrikking og det å bli intervjuet av Universitas.

– Jeg har ikke så mye tid til å drikke pils… Men kanskje her? sier han og peker på Blå. Her kan du få en halvliter Frydenlund til den nette pris: 124kr.

Vi takker ydmykt for tipset, før Støre forter seg videre. Han har åpenbart ikke tid til en pils på Blå i dag. Men kanskje ser vi han på Frank Znort på søndag?

Hvis du vil ha tips om hvor Snorre Monson, Silje Nordnes eller Trine Skei Grande ville tatt seg en pils som student, se @universitas_offisiell på Instagram.

universitas@universitas.no

BLÅ: To røde typer på Blå.

FEM ÅR UTAN SKULE:

– Eg vil ha fleire afghanske

YNSKJER TILTAK: Eman Ghazniwal (24) meiner norske universitet kan gjere meir for afghanske kvinner.

Fem år etter Talibans maktovertaking er afghanske kvinner framleis stengde ute frå høgare utdanning. Nettstudium kan vere ein veg vidare.

Afghanistan

Tekst Olivia Szlage
Foto Ulrikke Hopland

Då Taliban tok Kabul 15. august 2021, stod Eman Ghazniwal (24) midt i ein skuletime.

Ho var sjølv elev på vidaregåande skule, men jobba samstundes som lærar ved ein internasjonal skule i den afghanske hovudstaden. Den morgonen hadde mora bede henne bli heime. Provinsane rundt Kabul hadde falle, og Taliban nærma seg hovudstaden.

Ghazniwal drog likevel til skulen.

Midt i timen kom beskjeden: Taliban hadde teke presidentpalasset.

– Eg måtte seia til elevene mine at dei måtte reise heim.

Elevane gjekk i femte klasse. Ei av jentene hadde nokre dagar tidlegare spurt kva som ville skje dersom Taliban kom. Skulle dei framleis gå på skulen?

Ghazniwal håpa at skulen skulle halde fram og lova jenta det. Same dag stengde han.

Fem år seinare studerer Ghazniwal statsvitskap på Honoursprogrammet ved Universitetet i Oslo (UiO). Jenta ho underviste, er no 17 år. Broren til jenta har kunna halda fram på skulen, medan ho ikkje har fått formell skulegang, fortel Ghazniwal.

– Den jenta var tolv då Taliban tok over. Det er tapet av ein heil generasjon.

Det er tapet av ein heil generasjon

Eman Ghazniwa (24), student ved UiO

Fem år utan neste klassetrinn

Sidan Taliban tok makta, har jenter vore utestengde frå skule etter sjette klasse og kvinner frå universitetet, både som studentar og tilsette.

Medieforskar Elisabeth Eide ved Oslomet har følgt Afghanistan i fleire tiår og reist i landet ei rekkje gonger.

Ho peikar på at jenter heller ikkje får delta i Kankor, den nasjonale opptaksprøva til universiteta.

– Ved universitetet kjem ingen jenter inn, og det står kontrollørar i porten som sørgjer for at det berre er menn som slepp inn der.

Det finst likevel forsøk på å halda utdanninga i live. Eide fortel om forfattar, lærarar og andre intellektuelle som underviser jenter i det skjulte.

Ghazniwal seier at det finnes kvinner, som har åpnet heimene sine for jenter som ikkje lengar får gå på skulen.

– Dei må trekke for gardinene. Jentene kan ikkje kome som ei gruppe. Dei må koma ein og ein og bruke ulike vegar, seiar ho.

Kampen for å få utdanning fortsett, men i det skjulte.

Veit at nettundervisning kan fungera

Ghazniwa meiner nettstudium kan gi afghanske kvinner ein veg vidare. Ho har sjølv erfart kor avgjerande digital undervisning kan vera.

Før Taliban tok makta, blei òg skulen ho sjølv gjekk på stengt etter tryggingstruslar. Ho fekk stipend til ein nettskule, lånte ein PC og tok igjen tapt undervisning digitalt. Utan stipendet, nettskulen og menneska som satsa på henne som 16-åring, meiner ho at ho ikkje ville vore der ho er i dag.

FOTO: PRIVAT

LÆRAR: Eman Ghazniwal var lærar i Aghanistan. Her klemmer ho elevane sine.

Ti dagar etter maktovertakinga kom Ghazniwal til Noreg. No er ho snart ferdig med bachelorgraden.

– Du studerer sjølv på Blindern. Korleis er det å sitje i ein førelesingssal når jenter på din eigen alder i Afghanistan ikkje får gjere det same?

– Det er noko eg tenkjer på kvar dag. Når eg tek t-banen til Blindern

Taliban

+ Taliban er ei islamistisk fundamentalisk rørsle som oppstod i Afghanistan i 1994.
+ Rørsla styrte Afghanistan frå 1996 til 2001 og tok makta på nytt i august 2021.
+ Kvinner er utestengde frå universiteta, medan jenter ikkje får gå på skule etter sjette klasse.
+ Taliban lova at jenter frå 7. til 12. klasse skulle få vende tilbake til skulen våren 2022, men trekte løftet tilbake.
+ Taliban-styret er ikkje anerkjent av FN, og Russland er det einaste landet som formelt har anerkjent styret.

Kilde: Store norske leksikon

søstre her

NÆRT PÅ: Elisabeth Eide har følgt Afghanistan gjennom fleire tiår.

og går mot biblioteket eller førelesingssalen, tenkjer eg på alle dei som ønskjer og fortener det same, men som aldri får den plassen. Eg vil ha fleire afghanske søstre her.

Vanskeleg veg til norske nettstudium

Kva moglegheiter har så afghanske kvinner for å ta nettstudium frå Noreg?

UiO har ingen utdanningstilbod spesielt retta mot kvinner frå Afghanistan, opplyser studiedirektør Audun Digerud på e-post.

UiO har ei rekkje engelskspråklege masterprogram som blir lyste ut internasjonalt, men for afghanske kvinner kan det vera svært vanskeleg å kvalifisere. For masteropptak krev UiO ein fullført bachelorgrad. Det stenger ute dei kvinnene som Taliban allereie har nekta tilgang til høgare utdanning.

Men òg kvinner som fullførte ein grad før Taliban tok makta, møter ei anna hindring.

«Utdanning fra Afghanistan regnes som ikke verifiserbar. Det vil si at UiO ikke kan godkjenne utdanning fra Afghanistan uten at utdanningen først er godkjent av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse via UVD-ordningen (godkjenning for personar utan verifiserbar dokumentasjon). Dette gjøres først når personene befinner seg i Norge», skriv Digerud.

I tillegg må søkjarar dokumentere engelskkunnskapar på eit bestemt nivå. Digerud skriv dette òg kan vera vanskeleg for kvinner som ikkje har tilgang til utdanning. Og sjølv heildigitale studium er omfatta av det lovfesta kravet om studieavgift for studentar frå land utanfor EU/EØS og Sveits.

Resultatet er eit paradoks: Ei kvinne kan ha fullført ein universitetsgrad før Taliban tok makta, men likevel ikkje få utdanninga godkjend for opptak til eit norsk nettstudium så lenge ho er i Afghanistan.

Nettstudium som mellombels løysing

Ghazniwal viser til at andre universitet, som Universitetet i Stockholm og Universitetet i Freiburg i Tyskland, har gitt afghanske kvinner digital tilgang til enkelte kurs.

– Det er ikkje berre kunnskapsbygging, men ein form for solidaritet med ei av verdas mest undertrykte grupper, seier ho.

– Men nettstudium er vel berre ei mellombels løysing?

– Ja. Ingen veit korleis framtida ser ut, seier Ghazniwal. Ho meiner poenget er å hindre at åra utan formell utdanning blir heilt tapt.

Då Taliban tok makta i 2021, blei det snakka om eit mogleg Taliban 2.0, eit meir pragmatisk regime enn det som styrte frå 1996 til 2001. Eide meiner utviklinga dei siste fem åra har vist det motsette.

Ghazniwal seier håpet lenge var at restriksjonane mot kvinner skulle vera ein fase.

– No ser me at det ikkje er ein fase. Det er eit system.

– Me har nettstudium og digitale løysingar allereie. Då blir eg forvirra over kva me faktisk meiner når me seier at me trur på utdanning for alle, avsluttar ho.

Fem år etter at Ghazniwal sende elevane heim frå skulen i Kabul, går ho sjølv inn i førelesingssalen på Blindern. Eleven ho lova at skulen skulle halda fram, er snart gammal nok til å vera student.

Ved universitetet kjem det ingen jenter inn, og det står kontrollørar i porten som sørgjer for at det er berre menn som slepp inn der

Elisabeth Eide, medieforskar ved Oslomet

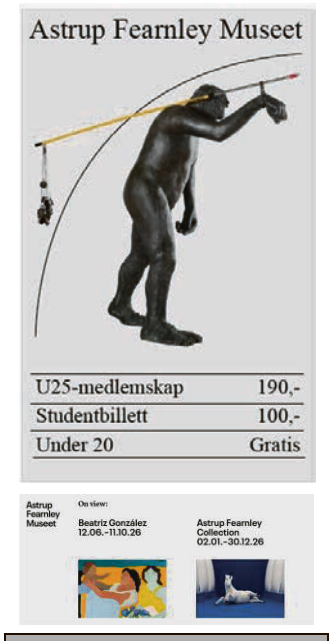
universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

MUSEUM

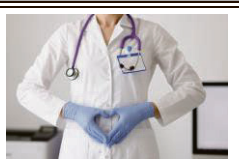

KLATRESENTER

TILBUDSGUIDEN
-
GODE
TILBUD
TIL
STUDENTER

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

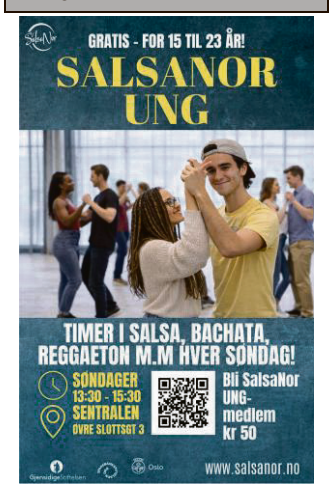
Gynekologisk undersøkelse og celleprøve. Studentpris kr. 1.050,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du får raskt time hos gynekolog, og du trenger ikke henvisning. Enkel timebestilling på nett og ingen ekstra gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og profesjonell time.

Bestill time på majorstuakvinneklinikk.no

DANS

TILBUDSGUIDEN

LYD- OG LYSUTLEIE

HÅRFJERNING - LASER

OSLO LASERKLINIKK

STUDENTRABATT – Hver time, hele året!

Profesjonelle hud- og laserbehandlinger utført av lege og helsepersonell med 20+ års erfaring.

Behandlinger:Laser hårfjerning , Pigmentflekker & blodkar ,Akne & aknearr, Hudfornyelse, Alle typer injeksjoner, Fjerning av føflekker, fettkuler og andre utvekster, Fjerning av uønskede tatoveringer

Egne studentpriser + ekstra rabatt på flere behandlinger!

Trygt, moderne og prisvennlig – midt i Oslo.

Hegdehaugsveien 1, 0352 Oslo
www.oslolaserklinikk.no
473 75 218

TRENING

STUDENTBOLIG

TILBUDSGUIDEN
-
GODE
TILBUD
TIL
STUDENTER

KULTUR

Victoria
NASJONAL JAZZSCENE
Karl Johansgt. 35

Oslos mest spennende konsertprogram med jazz, improvisasjon og musikk som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

UNIVERSITAS
Torsdag 27. august 2026

Tannhelsetilbudet for unge gjeninnført

Byrådet i Oslo har gjeninnført tannhelsetilbudet for unge mellom 21 og 28 etter lovfesting fra Stortinget. Fjerningen av tilbudet fikk konsekvenser for masterstudent Emma Hake (22).

Tannhelse

Tekst Carl August Jensehaugen
Foto Ulrikke Hopland

LANG VENTETID: Masterstudent Emma Hake (22) måtte vente et halvt år på å få fjernet visdomstennene etter at tannhelsetilbudet ble fjernet.

I fjor fortalte byrådet i Oslo til Universitas at de ikke ville innføre tannhelsetilbudet for unge mellom 21 og 28 år. Men etter at tilbudet ble lovfestet av Stortinget før sommeren, ble byrådet tvunget til å innføre tilbudet igjen.

Tilbudet innebærer at unge i aldersgruppen 21 til 28 år skal få dekket 75 prosent av kostnaden til tannhelsetjenester av staten. Tidligere helsebyråd Saliba Andreas Korkunc fra Høyre (H) pekte den gang på at det var viktigere å få ned etterslepet i helsetjenesten av barn og unge under 18 år. Grunnen var at han mente at unge mellom 21 og 28 år har god tannhelse.

Reagerer på håndteringen

Bystyrerepresentant Ola Wolff Elvevold (SV) reagerer på byrådets håndtering av saken.

– Det kom bevilgninger fra regjeringen allerede for ett år siden.

Unge voksne har generelt god tannhelse

Oluf Ulseth (H), byråd for Helse i Oslo

Vi har nå sett at dette byrådet ikke har tenkt til å følge intensjonene fra lovgiver før dette blir en lovfestet rett, sier han.

Elvevold peker på at Stortinget nå har gjort tannhelsetilbudet til en lovfestet rett. Videre forteller han at det har vært en politisk uenighet om prioriteringen av disse midlene.

– Det har vært en uenighet om det er verdt det å hjelpe målgruppen 21 til 28-åringer.

– Man mener at det er verdt det, for man vet at hvis man lar det skure og gå over flere år, blir ting både verre og dyrere. Har man en anstrengt økonomi, så er ikke dette øverst på lista, tilføyer han.

– Forhåpentligvis er dette noe studenter får med seg og benytter seg av. Det er ingen forventninger om at dette er noe byrådet kommer til å kunngjøre selv, ettersom de er så tydelige på at de er imot tilbudet, avslutter Elvevold.

Elvevold sikter her til Oslo kommunes pressemelding fra 18. juni i år, hvor tidligere helsesbyråd Korkunc går hardt ut mot stortingsflertallets lovfesting av tannhelsetilbudet. Han beskriver det som «sløsing med knappe ressurser» og «en håpløs prioritering».

Elvevold stiller seg kritisk til disse påstandene og utdyper:

– Å ta dette valget er langsiktig, og bidrar til at man kan ha god tannhelse et helt liv.

– Tennene er en del av kroppen, og vi har jobbet for å utvide dette tilbudet til flere, legger han til.

Elvevold frykter at byrådets politikk kan ha resultert i at studenter har ventet med å gå til tannlegen før det er helt kritisk.

– Det er sløsing. Når man ikke gjør enkle ting tidlig, får man det verre senere.

– Dette er forebygging og en god investering for både den enkelte og samfunnet i sin helhet, avslutter han.

Byrådet svarer

«Jeg er ikke enig i prioriteringene til regjeringen og støttepartiene på Stortinget knyttet til å gi unge voksne rettigheter til billig tannlege på det offentliges regning».

Det svarer helsebyråd i Oslo, Oluf Ulseth (H) i en e-post til Universitas på spørsmål om byrådet fortsatt mener at dette tannhelsetilbudet er sløsing, til tross for at Oslo nylig er blitt kåret til verdens dyreste studentby.

«Unge voksne har generelt god tannhelse, og det ville vært bedre å styrke tannhelsen for den delen av befolkningen som har et større behov, særlig barn, eldre og andre sårbare grupper. Denne endringen bidrar bare til at det blir dårligere kapasitet i den offentlige tannhelsen for de som trenger det mest.» skriver helsebyråden videre.

REAGERER: Bystyrerepresentant Ola Wolff Elvevold (SV) reagerer på byrådets håndtering av tannhelsetilbudet for unge.

Studenter har stram økonomi og tannhelsetjenesten er sykt overbelastet

Emma Hake (22), masterstudent i astrofysikk ved UiO

Da Universitas spurte om hvorfor det måtte en lovfesting til før unge mellom 21 og 28 år i Oslo fikk det samme tilbudet som resten av landet, svarte Ulseth at kommunen forholder seg til det Stortinget har vedtatt. Likevel påpeker han at byrådet syns at midlene heller burde vært brukt der behovet er størst.

«Ordningen løses på forskjellige måter rundt om i landet, og i Oslo har man spesielt stort press på den offentlige tannhelsetjenesten allerede».

Studenter fikk lang ventetid

En som har merket konsekvensene av byrådets tannhelsepolitikk er masterstudent i astrofysikk ved Universitetet i Oslo Emma Hake (22).

Da hun skulle trekke visdomstennene, hadde tannhelsetilbudet blitt fjernet. Det resulterte i at prisen hadde steget vesentlig sammenlignet med da hun dro på en tannsjekk tidligere samme år.

Hun besluttet derfor å vente på time i det offentlige systemet. Prosessen med å fjerne visdomstenner endte opp med å ta et halvt år. På spørsmål om hva hun tenker om byrådets tannhelsetilbud svarer hun følgende:

– Det er definitivt i Oslo at det er flest unge som vil nyte godt av tannhelsetilbudet. Studenter har stram økonomi, og tannhelsetjenesten er sykt overbelastet, sier hun og legger til:

– Alle som mistet tannhelsetilbudet måtte jo til det offentlige. Det var lang kø, og det er kjipt at det tok så lang tid. Men det er bra at det er ordnet.

universitas@universitas.no

Universitas ansetter!
Frist: 28. august

JOURNALISTER

Er du opptatt av temaer som ikke alltid blir dekket i de store avisene? Kanskje er du en som leser en anmeldelse og tenker «dette kunne jeg gjort veldig mye bedre»? Da er du kanskje en interessant person for oss i Universitas.
Opplys gjerne hvilket område du helst ønsker å jobbe med.
Søknad, CV og spørsmål om stillingen rettes til ansvarlig redaktør Ingemar Stirling Gundersen på mail: **stirlingingemar@gmail.com**

FOTOGRAFER

Vi ser etter dyktige fotografer som kan fortsette det gode arbeidet vi allerede gjør på fotofronten i Universitas, i alt fra kultur til gravejournalistikk, nyhet til reportasje. Om du har videokunnskap er det et stort pluss. Du er teknisk god og evner å arbeide selvstendig men også i team. Eget fotoutstyr er en forutsetning for stillingen. Arbeidet er stort sett på dagtid, men kan også utføres kvelder og helger.
Søknad, CV, arbeidsprøver og spørsmål om stillingen rettes til fotosjef Shilan Sari på mail: **shilansar@gmail.com**

SOSIALE MEDIER-JOURNALISTER

Vi leter etter et kneppe SoMe-journalister som skal komme på ideer til, utforme og produsere innhold til sosiale medier-kontoene til avisen. Tidligere erfaring med SoMe-innhold er en fordel, men ikke et absolutt krav. Arbeidstid planlegges sammen med SoMe-redaktør.
Søknad, CV, arbeidsprøver og spørsmål om stillingen rettes til SoMe-redaktør Lovise Knutsen på mail: **loviseik@gmail.com**

UTTEGNERE

Vi leter etter kreative grafikere som er gode til å få journalistisk stoff til å skinne! Som uttegner er du en del av et team som jobber med å tegne ut saker, levert av journalistene, til papiravisen. Erfaring med Indesign og Photoshop er en fordel, men ikke et absolutt krav. Det viktigste er at man er motivert til å lære.
Søknad, CV og spørsmål til stillingen kan rettes til desksjef Emilie Sveinsson på mail: **emiliesveinsson@gmail.com**

UNIVERSITAS
Torsdag 27. august 2026

OPTIMISTISK: AUF-leder Gaute Skjervø ser lyst på fremtiden og har troa på fremtidens studenter.

MIN STUDIETID

GAUTE SKJERVØ LEVER MED DRAPSTRUSLER:

– Dagens unge er uredde

Gaute Skjervø var ingen god student, men han savner å drikke øl og krangle om innvandringspolitikk til langt på natt.

Min studietid

Tekst Maria Høgetveit Jølle
Foto Ella Jørgenvåg Svendsen

En fredag ettermiddag med over 20 grader og sol holder Gaute Skjervø foredrag om ytre høyre og fascisme på Eilert Sundts hus på Blindern. I det han selv beskriver som perfekt utepils-vær, er han imponert over oppmøtet av studenter.

– Jeg blir full av optimisme når jeg møter studentene her som er så empatiske, nysgjerrige og interesserte, sier AUF-lederen.

Skjervø beskriver derimot seg selv som en dårlig student. Han begynte på en bachelor i statsvitenskap ved NTNU høsten 2014. Den er han enda ikke ferdig med.

Han har heller brukt tida si som aktiv ungdomspolitiker og har siden 2024 ledet Norges største ungdomsparti.

Optimistisk i møte med dagens studenter

Skjervø var blant ungdommene som var på sommerleir under terrorangrepet på Utøya i 2011. Som fremtredende i offentligheten har han opplevd mye hets. Det har

Hvis det er én ting jeg har savna i et liv med veldig mye politikk, så er det studietida

Gaute Skjervø, AUF-leder

han vært åpen om i mediene. De siste ukene har hetsen mot ham i sosiale medier skapt mye debatt.

– Jeg har i mange år snakka om høyreekstremisme og farene ved det. Jeg gjør det fordi jeg var offer for det for 15 år siden, og jeg er fortsatt det i dag, forteller han og utdyper:

– Jeg blir jevnlig utsatt for hat og truende meldinger om at 22. juli burde skje igjen eller at jeg burde blitt drept. Det viser at vi dessverre ikke er kvitt de ideene, selv etter at 77 nordmenn ble drept for 15 år siden.

«Er det utlyst skuddpremie på disse landssvikere????», «Kan ikke forstå hvordan Breivik kunne bomme på han» og «Gaute bør holde seg unna Stortinget når jeg kommer på besøk» er noen eksempler på kommentarer Skjervø har fått, som AUF nylig har offentliggjort.

– Det er tøft å stå i.

– *Stortingsrepresentant Frøya Sjursæther (MDG) sa i sommer at hun er redd for at hets gjør at unge blir redde for å engasjere seg politisk. Hva tenker du om det?*

– Min opplevelse med dagens unge er at de er uredde. De har fått mye kritikk for å tåle lite, men jeg mener det motsatte. De har vokst opp med mobbing og utestenging og de verste sidene ved sosiale medier, og er likevel veldig oppegående, engasjerte mennesker, sier Skjervø og legger til:

– Jeg tror at vi vil få en generasjon med unge folk som kommer til å ta plass og være synlige.

Han understreker også at det kan være vanskeligere for noen å ta mer plass og nevner kvinner som mener mye om klima og om innvandring, AUF-ere, jenter med hijab og gutter og jenter som er jødiske.

– Og det er jeg selvfølgelig bekymra for.

Pils og innvandringspolitikk

Å være på campus og snakke med studenter beskriver Skjervø som veldig givende. Rett etter videregående flytta han fra Levanger

Det å drikke pils sent på natta og krangle om innvandringspolitikk, men likevel sitte i samme lunsjgruppe dagen etter var veldig givende. Det lærer deg noe

Gaute Skjervø, AUF-leder

til Trondheim for å studere. Han forteller at å møte nye folk han kunne snakke politikk med, var noe av det beste med å komme til universitetet.

Skjervø trekker frem å diskutere med studenter fra en annen bakgrunn som et høydepunkt. Gjerne de han var sterkt uenig med om politiske standpunkt.

– Det å drikke pils sent på natta og krangle om innvandringspolitikk, men likevel sitte i samme lunsjgruppe dagen etter var veldig givende,. Det lærer deg noe.

Skjervø er på Universitetet i Oslo (UiO) for å snakke om blant annet framveksten av ytre høyre og fascisme. Han mener mye har endra seg i samtalen rundt disse temaene siden han studerte.

– Da jeg begynte på studiene, hadde ikke Donald Trump blitt valgt til president enda. Alle som går på universitetet i dag, har hatt Trump som den store kjendispolitikeren i sin tid. Det former hvordan vi snakker og hvordan vi tenker, og det gjør det offentlige ordskiftet både dummere og hardere.

Med det sagt så gjør dagens studenter ham veldig optimistisk.

– Jeg tror den samme bølgen som har kommet til USA med Zohran Mamdani, kommer til å komme hit. Da vil man se på alt fra UiO til NTNU, selv også på Norges Handelshøyskole i Bergen etter hvert, at studenter reiser seg mot det samfunnet de konservative voksne former. Det tror jeg kan bli en veldig kul, progressiv bølge, sier Skjervø.

Mangler 30 studiepoeng

AUF-lederen sier han var god til å drikke øl på studenthuset Samfundet i Trondheim, men beskriver seg selv som en ellers veldig dårlig student.

– Jeg har enda ikke fullført den statsvitenskapsbacholeren jeg begynte på.

Skjervø forteller at han mangler 30 studiepoeng i valgfrie emner for å ha en ferdig grad. Til tross for det syns Skjervø studietiden, spesielt det sosiale, var veldig givende.

– Hvis det er én ting jeg har savna i et liv med veldig mye politikk, så er det studietida. Jeg var

Jeg har lyst til å forandre verden og ha det moro mens jeg gjør det

Gaute Skjervø, AUF-leder

veldig glad i den, men den ble litt overskygga av politikerkarrieren.

AUF-lederen sier at det nesten var umulig å kombinere studier med studentpolitikk, og at han gjerne skulle brukt mer tid på å være student.

– Men jeg har prøvd å fullføre hele livet mitt, helt siden den gangen. Jeg drømte om å få en mastergrad og å bli ordentlig student. Jeg skal ikke legge skjul på at det ble vanskelig på grunn av 22. juli, men målet er å en dag ha konsentrasjon til å ta mer utdanning.

Ambisjon om bachelorgrad

AUF-lederen er usikker på hva han skal gjøre når han gir seg som ungdomspartileder til høsten:

– Det er et godt spørsmål. Jeg skal finne meg noe å gjøre som jeg syns er artig å holde på med, men som også er meningsfylt. Jeg har lyst til å forandre verden og ha det moro mens jeg gjør det.

– *Kan det hende at du tar de 30 studiepoengene du mangler?*

– Det er målet. Vi får se om jeg får det til. Det er ikke sikkert, men det er en langsiktig ambisjon.

universitas@universitas.no

Gaute Børstad Skjervø

+ Født 2. juli 1995 i Levanger.
+ Ble i 2011 valgt til leder for Nord-Trøndelag AUF, kun 15 år gammel.
+ Han har siden 2024 vært leder for AUF, etter å ha sittet som nestleder i fire år.
+ Studerte statsvitenskap på NTNU, men mangler fortsatt 30 studiepoeng for å fullføre en bachelorgrad.

Kilde: Store norske leksikon

UTENRIKS

Utenriksredaktør: **Nora Ingeborg Geiran Dingstad**
noraingeborg@icloud.com 995 75 997

CEUTA:

Titusenvis forsøkte å ta
Mona (22) sto midt i ka

HÅP: Mange reiste langt i håp om et nytt liv, forteller Mona Brekke (22). FOTO: PRIVAT

Flere titusener tok seg over fra Marokko til den spanske eksklaven Ceuta i slutten av juli. Mona Brekke (22) ble adskilt fra moren sin under hendelsen.

Migrasjon

Tekst Max Tømmeraas-Thill
Foto Nikolas Sparstad Engen

– Plutselig begynte alle å løpe mot oss, nesten som en tsunami. Vi løp så fort vi kunne, fordi vi var redde for å bli slått over ende eller tråkket på, forteller norsk-marokkanske Mona Brekke (22).

30. juli var Brekke, som studerer ledelse i Rabat, på vei til hjembyen Martil i Marokko sammen med moren sin.

– Jeg hadde aldri trodd at det skulle eskalere så mye, sier hun.

Kaos ved grensen

På vei til Martil så Brekke at veiene var fulle av mennesker som gikk i retning Fnideq, byen på marokkansk side av grensen til den spanske eksklaven Ceuta.

– Mange hadde gått over 30 kilometer i håp om å komme seg til Ceuta, forteller Brekke.

Blant dem som migrerte, var spesielt mange barn og unge. Natt til 31. juli tok Brekkes mor seg lovlig over til Ceuta for å hjelpe barn som var alene. På dette tidspunktet eskalerte situasjonen, forteller Brekke, som ventet på moren sin på den marokkanske siden av grensen.

– Folk på vei over fjellet begynte å kaste steiner nedover mot marrokkansk politi. Det som så ut som en politibuss ble satt fyr på, forteller hun.

– Jeg forsøkte å komme meg mot mamma, men det var rett og slett for mange mennesker, fortsetter Brekke.

Plutselig slapp politiet tåregass i folkemengden. Brekke forteller at det brant i øynene og at hun kan huske panikken som spredte seg i folkemengden.

– Alt skjedde så fort at det nesten ikke føltes ekte, sier hun.

Man sier at mange migranter frivillig returnerte til Marokko, men mange ble i praksis sultet tilbake

Mona Brekke (22), student i Marokko

– Ingenting å tape

Brekke forteller at hun ble sterkt preget av hendelsen, men at hun heller ikke er overrasket over at så mange valgte å ta seg over grensen.

– Jeg har hørt mange rike marokkanere snakke om at migrantene har urealistiske forventninger til hva de kan oppnå ved å migrere til Ceuta, sier hun og fortsetter:

– Men de som migrerer har ingenting å tape.

I løpet av natten møtte Brekke en renholder som hadde planlagt å svømme over, men som ombestemte seg i siste liten.

– En renholder jobber ofte fra åtte om morgenen til ni på kvelden og tjener rundt 70 kroner om dagen, sier Brekke.

Renholderen Brekke møtte drømte om å migrere til EU sammen med datteren, i håp om et bedre liv.

Migrasjon som våpen?

Sosiolog og professor Grete Brochmann forsker på internasjonal migrasjon ved Universitetet i Oslo (UiO). Hun mener årsakene til hendelsen er mange og sammensatte. Hun peker imidlertid spesielt på at marokkanske myndigheter kan ha lagt til rette for grensestormingen.

– Det er en snedig måte å signalisere makt på fra Marokkos side overfor spanske myndigheter, sier hun.

Ifølge Brekke ble det tidligere på dagen signalisert at personer som kunne svømme, kunne forsøke å ta seg over til den spanske eksklaven.

– Folk som sa at de kunne svømme, ble oppfordret til å forsøke, sier hun.

Brekke forteller at politiet vanligvis bevokter grensen strengt. Kontrasten mellom politiets strenge maktdemonstrasjon sent natt til 31. juli og den slepphendte holdningen tidligere på kvelden var altså stor, ifølge Brekke.

En grense under press

Ifølge Brochmann er en av de vanligste teoriene om hva som utløste hendelsen en ny dom fra spansk høyesterett. Dommen slår fast at migranter som svømmer over grensen, ikke kan utvises direkte. Brochmann hevder at migranter dermed kan ha fått inntrykk av at det ville bli lettere å bosette seg i EU som følge av dommen.

Brochmann presiserer imidlertid at årsaksbildet til hendelsen er særlig sammensatt, og at det ikke finnes én enkel forklaring.

Ceuta-krisen forklart

+ Ceuta er en spansk eksklave som ligger på det afrikanske kontinent, med grenser direkte til Marokko.
+ I slutten av juli forsøkte over 80 000 mennesker å ta seg over grensen.
+ Over 70 personer omkom som følge av hendelsen.
+ Hendelsen har utløst debatt i EU om ansvar rundt massemigrasjonen, men også om migrasjon og grensekontroll i EU generelt.
+ Mange mistenker at Marokko selv var med på å bidra til situasjonen.

Kilde: NRK

seg til Ceuta.
oset

VITNE: Mona Brekke (22) studerer til vanlig i hovedstaden Rabat, men var tett på grensen til Ceuta under flyktningstrømmen. FOTO: PRIVAT

BEKYMRET: Sosiolog Grete Brochmann mener migrasjonsepisoder som den i Ceuta svekker migranters rettssikkerhet.

En lignende grensestorming fant sted i 2021, da rundt 10 000 mennesker tok seg over til Ceuta. Den gangen ble Marokko anklaget for å bruke migrasjonen som politisk hevn mot Spania. Landet hadde tatt imot lederen for frigjøringsbevegelsen Polisario i Vest-Sahara, et område som Marokko aktivt okkuperer.

Brochmann tror Vest-Sahara fremdeles er en aktør i dagens situasjon, men at de spanske eksklavene i seg selv også utgjør en faktor.

– Marokko mener jo at de har rett til å kontrollere disse eksklavene og innlemme dem i sitt territorium, sier hun.

– De mener at eksklavene er et utslag av spansk kolonialisme i 2026.

MELLOM TO LAND: Norsk-marokkanske Mona Brekke (22) så mennesker risikere livet for å komme til Europa.

Rykter på nett

I forkant av hendelsen spredte det seg rykter i sosiale medier om at grenseovergangen til Ceuta var åpen.

Ryktene kan ha bidratt til at spesielt mange unge marokkanske menn tok seg over grensen, tror Brochmann.

– Særlig spanske myndigheter hevder at årsaken til grensestormingen var at organisert desinformasjon spredde seg på sosiale medier, sier hun.

I sosiale medier spekuleres det i om Russland kan ha bidratt til å spre ryktene om den åpne grenseovergangen. Dette avviser nødvendigvis ikke Brochmann.

– Russiske aktører kan ha hatt en interesse av å splitte EU og Europa, sier Brochmann.

Alt skjedde så fort at det nesten ikke føltes ekte

Mona Brekke (22), student i Marokko

Svekket rettssikkerhet

Allerede innen ett døgn var de fleste migrantene sendt tilbake til Marokko. Mange hadde ikke fått søknadene om asyl eller opphold behandlet.

Omstendighetene gjorde at Brekkes mor så seg nødt til å overnatte på spansk side av grensen mellom Marokko og Ceuta natten etter at hendelsen utspilte seg. De to ble gjenforent dagen etter.

Det er en snedig måte å signalisere makt på fra Marokkos side overfor spanske myndigheter

Grete Brochmann, sosiolog og migrasjonsforsker

Brekke er bekymret for migrantenes sikkerhet på den spanske siden av grensen. Hun hevder at enkelte migranter ble nektet adgang til butikker og dermed fikk problemer med å skaffe mat.

– Det sies at mange migranter frivillig returnerte til Marokko, men mange ble i praksis sultet tilbake, hevder hun.

Brochmann peker på et hun mener er en viktig en overordnet konsekvens av krisen i Ceuta.

– Jo flere sterkt konsentrerte migrasjonsaksjoner som skjer, jo større sannsynlighet er det for at rettssikkerheten til migrantene svekkes, sier hun.

Et liv på den andre siden

Flere tusen mindreårige skal fortsatt befinne seg i Ceuta, hvor mange venter på å bli registrert av spanske myndigheter for å få offisiell beskyttelse.

– Mange av dem har ingen foreldre med seg, ingen å snakke med og ingen telefon å ringe familien sin med, sier Brekke.

Som norsk-marokkaner mener Brekke at hun har fått et spesielt innsyn i konflikten. Hun forteller at hun som halvt europeer med norsk statsborgerskap føler seg privilegert etter å ha sett grensestormingen.

– Å se så mange mennesker forsøke å ta seg over til noe jeg allerede har og kanskje tar for gitt, setter ting i perspektiv, sier hun.

Brekke mener mange i Marokko har et skjønnmalt bilde av livet i EU.

– Jeg hørte om en person som hadde prøvd å ta den lamme broren sin over havet på en luftmadrass, forteller hun.

– Når man tar så drastiske tiltak, viser det at folk har et oppriktig håp om at livet vil bli bedre på den andre siden av grensa.

universitas@universitas.no

KULTUR

Kulturredaktør: Gyri Høiset
gyrih@hotmail.no 941 41 494

HOMERS GJENKOMST:

– Vi har behov for å skue bakover

Christopher Nolans filmatisering av *Odysseen* har skapt stor oppmerksomhet rundt det homeriske eposet. Kan interessen for det nesten tre tusen år gamle heltediktet fortelle oss noe om vår egen urolige tid?

Odysseen

Tekst Laura Vaagland
Foto Shilan Sari

Den eventyrlige fortellingen om «hin rådsnare helt» Odyssevs' hjemreise fra krigen mot Troja har vært på alles lepper denne sommeren. Etter premieren på Christopher Nolans *The Odyssey* har det nesten tre tusen år gamle helteditet fått ny giv. Da fotball-VM var over, la vi fra oss årene på Karl Johan, for så å innta kinosalene og oppta roingen. Der lot i alle fall mange av oss trollbinde av filmatiseringen av *Odysseen*, skal vi tro NRK, som meldte om «Odysseen-feber». Diktet, som tilskrives Homer, utgjør sammen med Iliaden grunnsteinene for den vestlige litterære tradisjonen, og er på pensum i blant annet idéhistorie og allmenn litteraturvitenskap.

– Det er spennende at et nesten tre tusen år gammelt dikt fortsatt er relevant, sier Lars Molvik, som sammen med sine medstudenter på idéhistorie har startet studiet i kinosalen.

Professor i idéhistorie ved Universitetet i Oslo (UiO) Christine Amadou tok med seg førsteårsstudentene for å se en moderne tolkning av diktet de straks skal i gang med å lese.

– At det kommer en filmatisering tusenvis av år senere viser hvor mange referanser og aspekter ved *Odysseen* som har overlevd og inspirert til videre historier og fortellinger, sier Amadou.

Utelatte scener

Annika Hellerud er også førsteårsstudent på idéhistorie. Til tross for at hun lot seg underholde av Nolans filmatisering, var den ikke like tro mot originalteksten som hun hadde håpet.

Professor Amadou nikker anerkjennende og forteller at hun ble skuffet over at noen av *Odysseens* mest ikoniske scener ble utelatt fra filmen. For eksempel den kjente dialogen mellom Odyssevs og kyklopen Polyfemos. Odyssevs sier at hans navn er «Ingen», og idet kyklopen roper på hjelp etter at Odyssevs blinder ham, er det ingen som kommer ham til unnsetning fordi han roper at nettopp «ingen» blinder ham.

Det er spennende at et nesten tre tusen år gammelt dikt fortsatt er relevant

Lars Molvik, idéhistoriestudent

Moralsk regelbok

Eirik Welo, som underviser i gresk ved UiO, forteller at han prøvde å la være å sammenligne Hollywood-blockbusteren med Homer, men at det er vanskelig når han er så godt kjent med den antikke teksten.

– Tradisjonen for heltediktning, som Odysseen faller inn i rekken av, går helt tilbake til før man hadde skrevne tekster, til da det kun fantes en muntlig dikter- og fortellertradisjon.

Tekstene ble blant annet fremført ved religiøse festivaler og fortalt rundt leirbålet som underholdning, men Homer ble også tidlig en del av skolen og opplæringen.

– Til dels ble han lest for at man skulle kunne trekke lærdommer av tekstene, forteller Welo.

– Det gjelder kanskje særlig *Odysseen*, som er litt mer eksplisitt moralsk. Du har *the good guys and the bad guys*, og hvem som handler riktig og hvem som handler galt. Det kunne man lære noe av.

Welo tror Nolan forsøker å moralisere gjennom filmen, og at Odyssevs fremstilles som en mer moralsk person enn han er i Homers orginalverk.

Professor Amadou hevder det er mye ved Nolans filmatisering som bærer preg av tiden vi lever i. En angrende og krigslei helt, frykt for sivilisasjonskollaps og et tydelig antikrigsbudskap er blant tingene som setter diktet i en samtidig kontekst. Welo er enig, og mener det er elementer i filmen som kan leses som kritikk av amerikansk imperialisme og krigføring rundt om i verden.

– Det er vanskelig å finne en pasifistisk holdning i antikken, men det betyr jo ikke at de ikke innså at krig er voldsomt og grusomt, sier Welo.

Å skue bakover

Denne sommeren har vi skuet bakover på flere måter i fellesskap, til vikingtiden gjennom herrelandslagets estetikk og roing, og til antikken gjennom Nolans filmatisering av *Odysseen.* Welo tror denne tilbakeskuing kan ses på som en motreaksjon til de siste tjue årenes utvikling der noen grupper, blant andre nynazistiske grupperinger, har omfavnet og tatt eierskap til ulike historiske periode.

Jeg tror vi har behov for å skue bakover når vi befinner oss i urolige tider

Christine Amadou, professor i idéhistorie ved UiO

– Det at det blir så bred interesse kan kanskje ha noe med at noen sånne tendenser i samfunnsutviklingen fremprovoserer en slags reaksjon, sier Welo.

Han legger til at folk som ikke har vært opptatt av vår felles historie kan føle behov for å gi sine egne tolkninger og alternative måter å bruke den historiske arven på.

– Jeg tror vi har behov for å skue bakover når vi befinner oss i urolige tider, sier Amadou.

Som idéhistoriker er mye av arbeidet professoren bedriver knyttet til nettopp lesning og tolkning av originaltekster. Det er dette de ferske studentene Molvik og Hellerud nå skal i gang med. Hellerud sier at hun ikke har tenkt på den kulturelle tilbakeskuingen som en motreaksjon før nå, men at det gir mening at vi har behov for tilbakeblikk mot tider som virker mindre fragmentert enn vår egen.

Homer-feber

Welo synes det er flott at diktet tilgjengeliggjøres gjennom kinoformatet, og han håper flere vil få lyst til å lese og lære om Homer. Han tror oppmerksomheten rundt *Odysseen* når et høydepunkt i forbindelse med filmen.

– Men *Odyssen* og *Iliaden* er klassiske tekster som har blitt lest, beundret og diskutert gjennom århundrer, fortsetter Welo.

Idéhistoriestudent Molvik tror grunnen til at filmen har fått så mye oppmerksomhet i stor grad handler om at den er regissert av Christopher Nolan. I tillegg har den et stort budsjett og mange kjente skuespillere, men *Odyseens* status som grunnfortelling bidrar også.

Amadou er enig, og legger til at det har vært en tendens i Hollywood å lage storslåtte filmer om antikken med omtrent ti års mellomrom, og nevner *300* og *Troy* som eksempler. Hun tror ikke filmen kommer til å bidra stort til økt interesse for antikken og Homer, men synes likevel det er gøy at den får stor oppmerksomhet.

Et leirbål for vår tid

– Er kinoen nåtidens leirbål?

Ja, mener Welo. Han trekker frem hvor viktig det er at mange har sett eller vært med på det samme for å kunne diskutere og inngå i fellesskap rundt kulturuttrykk. Det skjer på en annen måte på kino enn vi vanligvis opplever i en fragmentert mediehverdag anno 2026.

– Det er bra at det har blitt en så stor ting at det er noe mange får som felles referanse en stund, sier Welo.

Han tror tolkningen av grunnverkene i kulturhistorien vår bidrar til fellesskap og fornyer kjennskapen til en historie som er blitt gjenfortalt over lang tid.

Idéhistoriestudentene Molvik og Hellerud er delvis enig i leirbålsammenligningen, men Molvik mener det heller er samtalene etter, og i forbindelse med kinoopplevelsen, som best kan sammenlignes med leirbålet.

– Etter filmen satt mange av oss igjen og diskuterte filmen, så på den måten syns jeg kinoen kan minne om et leirbål, sier Hellerud.

Hvorvidt det blir enkelt å pløye gjennom heltediktet om Odyssevs hjemreise gjenstår å se, men studentene gleder seg til å gjøre seg sine egne tolkninger av helten.

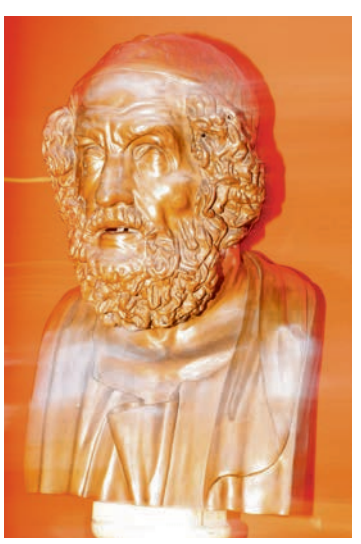
universitas@universitas.no

REFERANSEPUNKT: Eirik Welo underviser i gresk og syns det er fint at et eldgammelt dikt kan bli et felles referansepunkt for en stund.

SEMESTERSTART I KINOSALEN: Professor i idéhistorie Christine Amadou tok med seg førsteårsstudentene Lars Molvik og Annika Hellerud på kino for å starte semesteret med Odysseen i filmformat.

TIDLØS: I fjerde etasje på Georg Sverdrups hus kan man finne en skulptur av Homers byste.

UNIVERSITAS
Torsdag 27. august 2026

KULTUR

Kulturredaktør: Gyri Høiset
gyrih@hotmail.no 941 41 494

Lave forventninger – høye ambisjoner

FOTO: MAIPO FILM / ANDREAS BJØRSETH

En idé som eksamensvakt, flere år med kortfilmer og en manglende plass på filmskolen førte til at regissør Eivind Landsvik laget spillefilmen *Lave forventninger*. Nå håper han bare at noen vil like den.

Oslo Pix Filmfestival

Tekst Bahja Omar Ali
Foto Ulrikke Hopland

Oslo Pix Filmfestival gikk av stabelen denne uken. Regissør og manusforfatter Eivind Landsvik har ikke spesielt høye forventninger til mottakelsen av filmen hans hjemme i Norge. I en alder av 39 år debuterer han med sin første spillefilm.

– Mine forventninger har vært ganske lave hele veien, sier han.

Etter visning på Filmfestivalen i Cannes og i flere europeiske byer har Landsvik rukket å bli nervøs flere ganger til tross for at det ikke er første gang han viser film på den prestisjetunge festivalen. Landsvik viste sin kortfilm *Tits* i den franske byen i 2023, men holder seg fortsatt ydmyk.

– Jeg håper at det finnes folk som vil like den, men alle trenger ikke det. De som liker den, kan like den. Jeg er fornøyd med det.

Filmen hans *Lave forventninger* handler om mennesker som befinner seg litt på siden, og følger blant annet Maja (Marie Ulven), Aida (Embla Berntsen) og Johannes (Anders Danielsen Lie), tre mennesker som på hver sin måte opplever annerledeshet og det å ikke passe helt inn.

For Landsvik handler filmen blant annet om hvordan det føles når man blir mer opptatt av hva man er og skal være, enn hvem man faktisk er.

– Hvem vi er, er til slutt viktigere enn hva vi er, sier han.

– Kortfilmer er for korte

Veien frem til spillefilmdebuten har vært lang. Landsvik sier at det ikke var frivillig at det har tok så mange år å lage spillefilm.

Da han ikke kom inn på filmskole, måtte han i stedet lage kortfilmer og musikkvideoer for å vise at han mestret faget. Problemet med kortfilm er imidlertid at den, ifølge ham selv, rett og slett er for kort.

Homogene grupper er det kjedeligste som finnes

Eivind Landsvik, regissør

– Jeg synes spillefilm er mye mer gøy, og jeg liker ikke å lage kortfilm. Det blir for kort. Sånn seriøst. Det er altfor kort.

Landsvik forteller også at han ikke har vokst opp med å se noe særlig på kortfilmer selv, og at å lage spillefilm har vært et klart mål lenge.

Veien ut av vår bevissthet

Inspirasjonen til historien kom delvis fra Landsviks eget liv. Han jobbet som eksamensvakt etter å ha vunnet en Spellemannspris for en musikkvideo. Det var her han begynte å tenke på hvordan andre mennesker kan oppfatte livet hans annerledes.

Karakteren Maja opplever selv stor suksess i sin artistkarriere og fallhøyden kjennes stor da hun ender opp som deltidsansatt på en ungdomsskole. Her blir hun en snakkis blant elevene, som setter et spørsmålstegn ved hva hun gjør på skolen.

Videre i filmen kommer det

PRESSET FØR STORMEN: Eivind Landsvik skal gjennom flere intervjuer på sentralen før den røde løperen på Klingenberg.

frem at pengeproblemer og rus er faktorer som har spilt inn i karrierefallet og mangelen på inspirasjon hos artisten. Maja framstår defensiv på jobb, og lukket og privat i de få møtene med venner og bekjente vi ser.

Hvem vi er, er til slutt viktigere enn hva vi er

Eivind Landsvik, regissør

Ideen til spillefilmen kom i 2019, fire år før kortfilmen *Tits* (2023). Kortfilmen følger en gjeng med ungdommer, karakterer som er inspirert av ungdomsskoleelevene i manuset til *Lave forventninger*. Han beskriver arbeidet med de to forskjellige manuskriptene som parallelle løp. For *Lave forventninger* vokste ideen om en artist frem, et eksponert individ som senere forsvinner fra offentlighetens bevissthet.

– Vi slutter å høre om de fleste artister på et tidspunkt, og jeg hadde lyst til å lage en film om en sånn artist. Ikke om hvordan du blir en superstjerne.

Mangel på ord

Filmskaperen har ikke forsøkt å lage en selvbiografi, men kjenner seg igjen i hovedkarakteren Maja.

– Jeg tror nok vi har ganske lik temperatur, på en måte. Samtidig er han rask til å skille mellom karakteren og Marie Ulven og avviser at hun spiller seg selv.

– Når folk sier at Marie spiller seg selv, så kan de ikke ha vært i samme rom som Marie veldig lenge. Jeg tror i hvert fall at Maja er likere meg enn Marie.

Landsvik forteller videre om skuespillerens frustrasjon over karakterens mangel på ord og at hun mente replikkene var for få. Likevel endret ikke regissøren på manuset. Han forklarer at han selv kan være kort i svarene sine, en egenskap som også ble tildelt hovedkarakteren.

Og sånn oppleves de fleste karakterene i filmen utenom Oscar, som er spilt av Snorre Kind Monsson. Monsson beskriver sin egen karakter som en *comic relief*, og han fikk frihet til å improvisere. Han har tidligere jobbet sammen med filmskaperen i *Tits*, hvor han spiller den samme karakteren vi møter i *Lave forventninger*. Monsson er allerede kjent for sine komiske roller.

– *Skulle du ønske du hadde en litt annerledes karakter enn den køddete fyren?*

– Nei, jeg tilbyr det jeg har, og er veldig tilfreds med sånn det er nå, forteller Monsson.

– *Du har ikke lyst på karakteren til Maja, eller blir det for tungt?*

– Nei, ja, det tror jeg, ler Monsson.

Utenforskap

Landsvik undersøker ikke bare artistlivets fall i filmen, men også hvordan mennesker fra forskjellige steder og på forskjellige livsstadier finner hverandre. Han trekker igjen frem de tre karakterene som står litt på utsiden, men møtes og utvikler relasjoner.

Mine forventninger har vært ganske lave hele tiden

Eivind Landsvik, regissør

SKOLEFRI: Embla Berntsen har fått fri fra skolen for å møte pressen.

Han beskriver karakteren Aida, spilt av 16 år gamle Embla Berntsen, som den «kuleste jenta på skolen», samtidig som hun går på en skole hvor hun ikke blir verdsatt enda. For Berntsen handler karakterens reise mye om å tørre å slippe seg fri.

– Jeg tror hun er litt usikker og syns kanskje det er litt skummelt å være seg selv på skolen, sier hun.

Hun kjenner også igjen noe av seg selv i karakteren.

– Jeg føler jeg var ganske lik Aida på ungdomsskolen, litt sjenert. Det var den perioden vi spilte inn filmen.

Samtidig mener hun at hun selv har kommet videre fra det Aida fortsatt må lære: Å tørre å være seg selv.

Regissøren tror mange kan kjenne seg igjen i følelsen av å være annerledes. For ham er møtet med forskjellige mennesker noe av det fine ved miljøer som universiteter.

– Folk fra forskjellige steder i landet og på tvers av aldre møtes.

Han har selv aldri hatt en fast vennegjeng, og det er de ulike menneskene han er interessert i å sette sammen.

– Homogene grupper er det kjedeligste som finnes.

Ikke en oslofilm

Landsvik flyttet fra Bærum til Oslo da han var 18 år, og etter 20 år i hovedstaden er det her han kjenner sterkest tilhørighet. Likevel har han vært bevisst på at *Lave forventninger* ikke skulle bli en typisk triersk oslofilm. Oslo skal først og fremst være i kulissene.

Det refereres likevel til konkrete steder i filmen. De er på platebutikken Baklengs på Fredensborg, før karakterene tar en tissepause utenfor Bar Lardo, før ferden går videre til Gehør. Scenen utenfor Lardo stod ikke i manus.

Clara Dessau som spiller Caroline tisser faktisk utenfor Lardo. At det skjedde tilfeldig syns Landsvik er morsomt. Det passer også til hvordan han har brukt byen: Ikke nødvendigvis som et hovedtema, men der karakterene befinner seg.

Han har blant annet sett på enkelte steder i byen og tenkt at de burde vært filmet.

– Jeg har alltid tenkt «hvorfor har ingen filmet der?»

Han kjenner byen godt, men har ikke skreddersydd filmen etter den. Og kanskje det speiler litt av hans forhold til mottakelsen av hans debut. Han håper folk vil like filmen, men vil ikke ha noen forventninger.

universitas@universitas.no

COMIC RELIEF: Snorre Monsson letter på stemningen i den melankolske filmen

DEBATT

Idé- og debattredaktør: Albert Randsborg
albertrandsborg@gmail.com 938 27 476

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Jeg skjønner ingenting!

I helgen stilte en kompis av meg et enkelt spørsmål: Hvis du hadde reist tilbake i tid, hadde du klart å overbevise noen om at du faktisk var fra framtida? Svaret mitt var et tydelig nei – ikke på grunn av mine manglende retoriske evner, men simpelthen fordi jeg ikke kan nok om hverdagen min til å kunne forklare hva det er vi senere har utviklet. Hva i all verden er egentlig en mobiltelefon, en kalkulator eller en *airfryer*?

Dagens nyeste teknologi, kunstig intelligens (KI), kan jeg også veldig lite om. Jeg vet det har noe med vektorer og nevrale nettverk å gjøre, men jeg kunne aldri forklare det til noen. Da blir det også vanskelig å forstå debatten. I Khrono kan man nå lese en rekke med debattinnlegg om fremtiden til kunstig intelligens, skrevet av Tor W. Andreassen, Christoph Trattner, Lars Rinnan og selvfølgelig Inga Strümke. Innleggene er gode og varierer stort i ordlyd og budskap, men jeg føler fortsatt at alle unngår spørsmålet om hva det egentlig er vi *dealer* med her. Har jeg sovna i timen?

Slik jeg forstår det, må KI være én av to ting. Den første muligheten er at det er ulikt noe vi har sett før. Denne teknologien endrer ikke kun arbeidslivet, men *skader* det, og sender all profitten til eierne av modellene. Den *andre* muligheten er at dette er en teknologisk utvikling som alle andre. KI vil erstatte kodere og tekstskrivere, akkurat som bilen erstattet hesten og kalkulatoren erstattet abakusen. Tor Andreassen sier for eksempel at KI gir bedre karakterer, men svakere studenter. Bilen ga oss vel svakere hester også.

Jeg er lei av KI-optimistene som snakker så varmt om denne revolusjonen, samtidig som datasentre ødelegger natur og folk mister jobbene sine. Men jeg er nøyaktig like lei av KI-pessimistene som snakker i store ord om hvordan vi, i møte med minste motstands vei, frister oss inn i idiokrati, uten at de forklarer *hvorfor*. Er dette faktisk annerledes enn kalkulatoren eller bilen? Kan noen forklare meg denne teknologien i korte trekk?

Hvis ikke spør jeg bare KI.

Av AR

Ukas overhørt

Sommerjobb i NRK er som å bade i hvitt øvre middelklasse-skum

Journalist og student

Kan man liksom velge *speed*?

Forvirret IFO på el-bysykkel

Hvem er Hawk Tuah?

Universitas' fotosjef

DEBATTREGLER I UNIVERSITAS

Har du overhørt/lest noe artig/forferdelig/overraskende blant dine medstudenter?
Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

samt på hvilket universitet/hvilken høyskole du overhørte det.

Alle sitater blir publisert anonymt.

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi forbeholder oss retten til å fortkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten
- Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

Norge er Europas mest selvtilfredse tilskuer

På Island har dønningen fra en verden i endring fått gehør. Hvorfor klamrer vi oss fast til en tretti år gammel stillstand?

EU

Siver Sablagi-Eltoft, studentleder i Europeisk Ungdom

Island har sett behovet for en opplyst EU-debatt som reflekterer situasjonen slik den er i dag. I stedet for å la debatten om medlemskap herje uten konkrete fakta om avtalen, har Island valgt å avholde folkeavstemning om å gjenoppta forhandlinger med EU før de diskuterer medlemskap med den reelle avtalen som fundament.

Den norske EU-motstanden er avhengig av et utdatert og feilaktig bilde av Norges forhold til EU.

Etter 1994 har all diskusjon om vårt forhold til Europa knapt utviklet seg i det hele tatt. EØS-avtalen sikret oss markedsadgang til EU og hindret oss dermed i å spørre om avtalen var god nok. Vi sirkulerer de samme argumentene til det uutholdelige, og i mellomtiden er Europa i en virkelig brytningstid. Mens EU forsøker å løse vår tids største utfordringer, er nordmenn Europas mest selvtilfredse tilskuere, slik vi har vært i over 30 år.

I 1992 var det seks land som innga EØS-avtalen, mens EU hadde tolv medlemsland. Dersom Island går inn i EU, vil EØS deretter bestå av to land (Norge og fyrstedømmet Liechtenstein) mot EUs 28 medlemsland. Alle de andre landene har etter hvert innledet nye forhandlinger og sett seg tjent med fullverdig medlemskap. Kun Norge og et land på størrelse med Arendal kommune har valgt å være observatører på vårt eget kontinent.

Så lenge vi ikke forhandler, kan enhver konsekvens fremstilles som den verst tenkelige

Det framstår ikke som et mysterium at vi ikke har en seriøs diskusjon om vår tilknytningsform til Europa, når vi ikke engang er villige til å undersøke hva det er vi sier nei til, og ethvert argument for et EU-medlemskap blir bombardert med trusler om hypotetiske spanske fiskere eller dommedagsprofetier om norsk bondedød. Den norske EU-motstanden er i stor grad avhengig av at vi aldri får vite hva et norsk EU-medlemskap faktisk vil innebære. Så lenge vi ikke forhandler, kan enhver konsekvens fremstilles som den verste tenkelige.

Slike trusler får leve fritt fordi vi står uten et konkret forhandlingsresultat å vise til i Norge. Island gjør nå det Norge burde ha gjort for lenge siden, og jeg håper vi tør å følge etter. Det er en forutsetning for å kunne ha en opplyst EU-debatt som reflekterer Norge og Europa anno 2026.

debatt@universitas.no

Island og Norge står bedre utenfor EU

Et islandsk EU-medlemskap vil påvirke hvilken vei Norge skal videre.

EU

Ingri Furuheim, midlertidig leder av Ungdom mot EU

EU-debatten i Island har skapt mye engasjement både på Island og her i Norge. EU-debatten i Norge blir et stadig viktigere tema å diskutere. Det er nå dødt løp på meningsmålingene på Island. Ifølge Nationen sier 66 prosent av næringslivet nei til et EU-medlemskap, og bare 22 prosent sier ja. Skepsisen kommer fra frykt for tap av suverenitet, mindre kontroll over egne ressurser og økt byråkrati. Dette er det samme som EU-motstandere frykter vil skje i Norge ved et medlemskap.

Et norsk EU-medlemskap vil bety tap av suverenitet og kontroll, økt byråkrati og rasering av det tradisjonsrike landbruket og distriktene i Norge. Denne raseringen vil være en krise for Norge i en stadig mer urolig verden. Vi trenger en selvforsyningsgrad som går opp, ikke ned, noe som vil være konsekvensen av et medlemskap.

EU skal ha skryt for å stille strenge krav til demokrati i sine medlemsland. Jeg mener likevel at det å bli medlem i EU ville svekke demokratiet, både i Norge og på Island. Det er nordmenn som kjenner Norge best, og derfir derfor skal vi styre Norge. Islendingene kjenner Island best og skal derfor styre det selv.

Mennesker blir små i store systemer som EU

Mennesker blir små i store systemer som EU, og det blir lengre fra folket til styringsmakten. Å ha et demokrati så nær folket som mulig er viktig for å beholde troen på demokratiet. Deltagelsen på EU-valg er skremmende lav. Bare 50,74 prosent av EUs befolkning stemte ved valget i 2024.

Som studenter i Norge kan vi reise på utveksling til land i EU uten å betale skolepenger. Vi er via EØS-avtalen med i utdanningsprogrammet Erasmus+. EØS-avtalen sørger også for at utdanning i EU blir godkjent her i Norge og at vi kan jobbe hvor som helst innenfor EUs grenser. Vi har allerede et godt og viktig samarbeid med EU når det kommer til dette området, men også på andre områder. Vil vi virkelig bytte ut den nasjonale kontrollen, suvereniteten og selvstyret mot noen få plasser ved bordet? Vil vi ta makten lenger bort fra folket? Nei, sier jeg. Mitt nei er et ja til noe bedre.

debatt@universitas.no

Det er ikke vår skyld at vi er distrahert

Skammen for studenters manglende oppmerksomhet bør rettes andre steder enn mot studentene.

Oppmerksomhet

Jack Schønberg,
filosofistudent ved Universitetet i Oslo

Som mange andre føler jeg på at min evne til å fokusere har blitt revet i fillebiter de siste par årene. Jeg opplever at det stadig er vanskeligere og vanskeligere å følge med på forelesninger eller lese gjennom lengre stykker med pensum uten å føle på kallet fra mobilen. Odyssevs følte seg kanskje lokket av sirenesangen, men jeg tror aldri han kunne ha sett for seg det dopaminrushet av et varsel fra sitt *situationship*.

Jeg føler meg svak i møte med denne fristelsen til å sjekke om jeg har fått tilsendt enda en *reel* av en venn eller å skrolle litt på *X*. Det bør jo være så lett å bare legge mobilen bort, ignorere den. Jeg har jo bedre ting å fokusere på enn matlagingsvideoer og høyreradikale influensere i feeden min.

Jeg føler at oppmerksomheten min ikke tilhører meg lenger, og det vet jeg at jeg ikke er alene om. Derimot har det egentlig aldri tilhørt oss. Det har alltid eksistert distraksjoner for folks oppmerksomhet, enten det er en pils med sine venner for å unngå å studere eller en tanke som fenger deg. At vår generasjon opplever å bli distrahert fra det vi mener er den riktige tingen å bruke oppmerksomheten på, er ikke unikt for oss. Vi har alle fått høre historier om våre besteforeldre som klagde på hvordan våre foreldre var så opptatte av å se på TV og at det døyvet deres hjerner.

Du og din algoritme er i et gjensidig læringsforhold

Det som derimot er unikt, er at vi er den første generasjonen som er eksponert for en teknologi som evner å skreddersy seg løpende for å stjele mer av din oppmerksomhet. Du og din algoritme er i et gjensidig læringsforhold, enten du liker det eller ikke. For hvert sekund du ser en video, for hvert likerklikk du gir og for hver gang du deler, lærer algoritmen hva som holder fast i oppmerksomheten din enda bedre. Til gjengjeld læres du opp til å forkorte oppmerksomheten din ved å gi stadig flere, kortere og mer intense videoer som holder oppmerksomheten din.

Det er ikke rart at vi føler på maktesløsheten i møte med denne teknologien. Det er derfor viktig at vi legger skyld der den fortjenes, ikke hos oss selv, men heller mot de store tekselskapene som har skapt disse algoritmene.

debatt@universitas.no

Bygg flere boliger. Ikke fjern boliggaranti

Boligkøen eksisterer ikke fordi internasjonale studenter får bolig. Den eksisterer fordi det finnes for få studentboliger.

Studentboliger

Ida Helene Imenes, leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus

I forrige ukes debattinnlegg «Norske studenter på prioriteres først», oppfordret Theodor Stoebner i Høyres studenter til å fjerne boliggarantien for utvekslingsstudenter.

Vi er enige med Stoebner i at boligkøen er et alvorlig problem for studenter i Oslo og Akershus, men å kaste ut internasjonale studenter blir feil. En dekningsgrad på under 15 prosent i Oslo og Akershus er et problem, og det er altfor mange som står uten en bolig. Men vi i Velferdstinget er ganske uenige i løsningen til Stoebner. Å legge skylden på internasjonale studenter for at over 5000 fortsatt står i boligkø, er å sette studentgrupper opp mot hverandre. La oss heller legge vekt på det som faktisk er problemet: Det bygges for lite for sakte.

Velferdstinget krever at Studentsamskipnaden SiO skal ha minst 30 prosent dekningsgrad og at staten løfter tilskuddssatsen til 49 prosent av kostnadsrammen og bygger minst 3000 nye hybelenheter i året. Det er dette vi må fokusere på, ikke hvem av studentene som skal ut.

Å legge skylden på internasjonale studenter for at over 5000 fortsatt står i boligkø, er å sette studentgrupper opp mot hverandre

SiO er ikke veldedighetsarbeid der norske studenter «donerer» boliger til internasjonale studenter. Norge er blant få land der studentsamskipnaden tilbyr boliger på tvers av flere utdanningsinstitusjoner. I de fleste andre land har hver institusjon sine egne studentboliger for sine studenter, og holder av plasser til blant annet norske utvekslingsstudenter. Fjerner vi disse avtalene, risikerer norske studenter å miste tilsvarende boligmuligheter i utlandet. I tillegg krever oppholdstillatelse i Norge dokumentasjon på bosted, noe som blir vanskelig for mange internasjonale studenter uten boliggaranti.

Løsningen må heller være å fortsette arbeidet med å anskaffe flere tomter, gi studentboligbyggere bedre vilkår og ikke minst bygge flere studentboliger.

Så vi er enige med deg, Theodor. Det er for få studentboliger, og det er for mange norske studenter som står i boligkø. Men å fjerne de internasjonale studentene er ikke løsningen.

debatt@universitas.no

Øyeblikket av **Rifla**

BARBIE 2: Barbie blir nordmann

Ukas sitat:

Du bør ikke sove trygt i natt. Velkommen til Debatten

Eks-Radio-Nova-er

Anmelderredaktør: **Elisa Turcato Bakken**
elisarbakken@gmail.com 418 43 948

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Daniela Reyes – «Til hverdagen tar oss igjen»
Så rolig og fin. En sikkelig høstlåt. Med dette fyller Reyes litt av det snart tomme rommet som står igjen etter sommeren.

Girl Group – «Shut Your Mouth Sometimes - niina remix»
Akutt behov for jentevors. Såpass gøy og pulserende at utestedet blir glemt.

Universitas advarer

LULI – «Heilt Middels»
Luli lar stavangerdialekten overtale der de selv kommer til kort. Det funker ikke.

Sukkerspinn – «Melanchoholic»
Låta er for så vidt grei, men jeg føler ingenting. Selve tittelen (også albumtittel) gjør det derimot litt utilgivelig. Helheten fremstår mer påtatt enn dypt sannhetssøkende.

Utstilling:

Kunst som suger

FOTO: JOSTEIN LIAN

FOTO: JOSTEIN LIAN

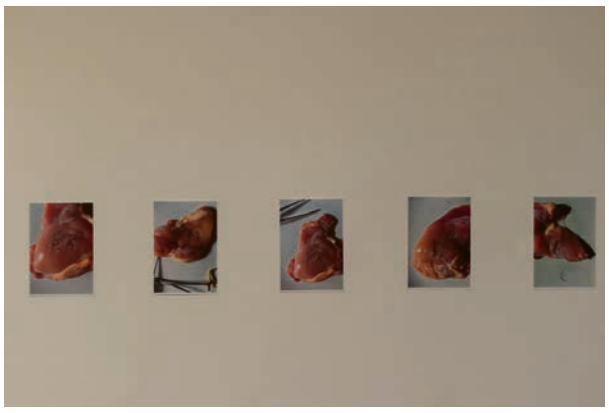

FOTO: JOSTEIN LIAN

Et kreativt konsept og kummerlige bidrag gjør «Kunst som suger» til en særlig opplevelse. Men elendigheten klarer ikke bryte gjennom selvironiens murer, og utstillingen blir for god for sin egen dårligdom.

Kunst som suger

Hvor: Galleri Seilduken
Når: 21.–22. august

«Hvor mange peniser tror du vi kommer til å se», spør min kompanjong idet vi entrer gruppeutstillingen «Kunst som suger» på det studentdrevne visningsrommet Galleri Seilduken fredag ettermiddag. «Du har liten kuk!», rapper Kofi Alvaro i hodet på oss før jeg rekker å svare. Vi er kommet til rett sted: Dette er kunst som suger. Ikledd en lang leopardmorgenkåpe, spisse sko og neongrønt belte med obligatorisk nøkkelring begynner Alvaro å rulle rundt på gallerigulvet. Initiativtager til arrangementet, Tobias Hosøy, kaster seg inn i seansen. Etter litt intens rulling fortsetter showet som halvt duett, halvt *rapbattle* og hundre prosent *performance*.

Impotens

«Din kuk er mindre!», roper Hosøy tilbake. Det virker. Dette er skikkelig dårlig, og beina beveger seg instinktivt mot rommets utgang. Showet er heldigvis hurtig overstått, og vi kan ta fatt på vår opprinnelige penisjakt. Den kan brukes til så mangt, penisen: Nytelse, dominans, barn, skam, feilkjønning og ikke minst, dårlig kunst. Etter 25 levde år med eksponering for håndtegnede pikker på utallige offentlige toaletter og utesteder er vi enige om at penisen må være den ultimate markøren for kunst som suger.

Vi behøver ikke lete lenge. Nærmest inngangen får vi øye på en erigert og neongul penis i verket *Arbeid, 2024, 2026*, laget av en kunstner som har valgt å være anonym. Avbildet i en blanding av sprittusj, akryl og olje på et slags plastbekledd lerret med figurer av både konkret og abstrakt karakter gir dette assosiasjoner til Bjarne Melgaard. Er vi i barnehagen eller på Astrup Fearnley Museet?

Ironisk reisning

Arbeid, 2024, 2026 fremstår som en kakofoni av ubesluttsomhet, en uvøren balanse mellom struktur og en ekspressiv nerve som umulig kan ha vært resultatet av et kalkulert forarbeid. Dessverre for verkets lavmål er det presentert med en introtekst som ironiserer over det intetsigende språket som typisk tas i bruk for å beskrive kunst på moderne museer. Her er beskyttelsesplasten «funksjonelt definert gjennom sin egen invisibilitet». Bilderommet er en «fenomenologisk beskrivelse» og galleriet en «sanitær sone». Dette er en skarp og vittig kritikk av kunstbransjens selvopptatte sfære, og slett ikke dårlig nok.

Publikum er invitert inn for å le, og konseptet er for gøyalt til å nå absolutt bunnivå

Etter å ha talt tre peniser og sett et kondom avbildet i både fersk og frossen tilstand finner vi utstillingens desidert dårligste verk. I fotoserien *Reparert?* har Selma Wold forsøkt å sy ordet «reparert» inn i rå kyllingfileter, men hverken bokstavene eller budskapet er til å tyde. Verket fremstår i stedet som morbid nysgjerrighet blottet både for dybde, originalitet og estetisk sans. Ikke er det tidløst heller. Dette suger skikkelig.

Ikke slattent nok

Tendensen til å gjøre beskueren enten lattermild eller rørt er dessverre gjennomgående i denne gruppeutstillingen. Oppstår det en følelse i oss, har kunsten tross alt lyktes med noe. Dessuten er for mange av verkene vanskelige å skille fra noe som kunne vært utstilt på et seriøst samtidskunstmuseum. Det gjelder for eksempel robotmonstret i Victor Lærbek Pedersen maleri *Uten tittel*, som for undertegnede like gjerne kunne vært et verk av Jean-Michel Basquiat.

Penis eller ei, mye av kunsten her virkelig dårlig. Men åpenbart ikke frastøtende nok, for det vrimler av folk som har trosset både skybrudd og fredagspils for å se kunst som suger denne ettermiddagen. Det er ikke lett å være dårlig når premisset er lagt på forhånd. Publikum er invitert inn for å le, og konseptet er for gøyalt til å nå absolutt bunnivå. Hvis kunstnerne klarer å legge selvbevisstheten til side, kan dette bli enda mer elendig neste år.

Åsne Skeie
anmeldelser@universitas.no

Vekas anbefaling

Pul deg ut av rutinen

Hvem: Folk med sjølvrespekt Hva: One night stand Hvorfor: Karakterbygging

Det er altfor mykje sjølvutvikling blant studentar. Alle skal leggja seg tidleg, meal-preppe, jogga fem kilometer og bli den beste versjonen av seg sjølv. Nei. Yoga er dyrt. Terapi har venteliste. Pul ein framand på ein tysdag. Ta ei avgjerd som gjer onsdagen din objektivt verre. Vakn ein stad du ikkje veit adressa til, med tre prosent batteri, tørr fitte og kukånde. Du har førelesing om 35 minutt. Perfekt! Kom deg ut. Dra glidelåsen over det som er igjen av verdigheita, lukt diskret på armhola og gå rett frå seksuell degradering til gruppearbeid. Bruk kondom. Me anbefalar dårlege avgjerder, ikkje klamydia.

Olivia Szlage, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Pass opp for irriterende rutiner

Hvem: Nye studenter Hva: Overambisiøse rutiner Hvorfor: Uke tre

Nye studenter bør utvise forsiktighet ved innføring av nye rutiner. Det er lett å la seg rive med ved semesterstart. Plutselig skal du stå opp kl. 06.30, jogge før forelesning, spise havregrøt, lese pensum og legge deg lenge før midnatt. Hver eneste dag. Ikke gjør hele semesteret til et selvforbedringsprosjekt. Selv er jeg på andre året av en meditativ rutine der jeg ikke konsumerer annet enn snus og kaffe før klokken to. Deretter spankulerer jeg svimmel og mer eller mindre formålsløst rundt på Øvre Blindern, åpner PC-en et par ganger i løpet av dagen og håper på det beste før eksamenskjøret begynner. Foreløpig har det fungert helt fint. Det er enklere å begynne beskjedent enn å møte seg selv i døra i uke tre.

Casper Ingebretsen Hauen , journalist i Universitas

Plate:

Krystallklart fra Lerche

Sondre Lerche har lenge vært en bauta i norsk populærmusikk. Med *Acrobats* viser han igjen hvilket indiepopgeni han er.

Acrobats

Hvem: Sondre Lerche

FOTO: HILDE SOLLI

Sondre Lerche har stått fremst i skuta for norsk popmusikk i over 20 år og har med sine evner som både låtskriver og melodisnekker høstet drøssevis av komplementer både her hjemme og internasjonalt. Bergenserens forrige album *Avatars of Love* ble hyllet for sin fantasi og lekenhet, og det er ingen tvil om at Lerche viderefører den samme skapergleden. *Acrobats* begir seg ut på dristige utflukter og drar inn elementer fra både disko og elektronika, men tilrettelegger samtidig for pustepauser mellom slagene. Mektige strykere og blåsere preger også lydbildet, og poporkesteret gir tidvis fra seg en nærmest sakral klang. Med dette i bakhånd oser *Acrobats* av både nærhet og energi.

Melankolien slipper taket og nakkehårene reiser seg

Gjennom de åtte sporene ligger godbitene tettpakket. «Drive Me Away From You» er en av dem. Kjærligheten feires over en elegant melodi, og låta toppes med et fengende og lettspiselig refreng. Mot slutten skyter vokalen fart og orkesteret får skinne. Popballaden er fullverdig.

Overgangen er brå til «Love Is All», som er et soleklart høydepunkt. Den ni minutter lange kjærlighetslåta går langsomt, og med den møre og myke vokalen er melankolien til å ta og føle på. Ømheten i lydbildet gjør refrengets tilsynelatende enkle budskap «all is not love, but love is all» til en rørende påminnelse. Teksten forteller imidlertid bare halve historien. De tre siste minuttene er viet til et mesterlig arrangert instrumentalt parti. Det fungerer som en følelsesmessig utladning, og denne storstilte sisteakten gjør at melankolien slipper taket og nakkehårene reiser seg.

Dristige kursendringer

Lerche tar igjen en u-sving med låta «How Much Of This Was Planned», som preges av elementer fra elektronikaverdenen. Det spares ikke på energien, og det blir høy fart med lynraske datatrommer og intens synth.

Albumet beveger seg lenger inn på dansegulvet med «Follow The River». Her blir man som lytter servert en funky og rytmesterk låt som gir assosiasjoner til 80-tallet, men til tross for saksofonen og det klassiske gitarriffet er selvfølgelig ikke låta noen mimre-kopi. For indiepopveteranen utvider nemlig horisonten. Lydbildet er bredt og preget av både tekno og eksperimentelle overganger.

Et ønske om samhold

Lerche mener alvor når han drar «man made machine guns for efficiency and democracy and then invented the rules of war» på sistelåta «Life-Changing Love». Her får han ut sin frustrasjon over verdens maktpersoner, krig og elendighet. Det stilrene lydbildet gir plass til Lerches evner som låtskriver: «If God is in the details / I overlook the fine print / Now the devil has a stake in everything». Den ellers lavmælte låta munner ut i et slagkraftig refreng der Lerche ber om samhold i en urolig verden.

Som lytter blir man stadig overrasket av Lerches kreative påfunn. Han sjonglerer flere sjangre, men mestrer å sveise det hele sammen til en imponerende gjennomført plate. *Acrobats* er en oppvisning i kreativt overskudd, og det krever et popgeni for å skru sammen så fengende refrenger. Med sitt nyeste bidrag utfordrer Lerche indiepop-sjangeren og sementerer sin plass i sentrum av norsk populærmusikk.

Axel Rønning Nyborg
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 35 & 36

29/8 Filmvisning på Grefsenkollen: *Suser avgårde*

Filmen *Suser avgårde* handler om en vennegjeng på fire oslovankere i slutten av 20-årene og deres forsøk på å bli skikkelig voksne. Hvis du savner en relaterbar *coming-of-age story* eller har sett *Unge Lovende* om igjen litt for mange ganger, er nok dette stedet å tilbringe kvelden. Relativt nye og spreke Oslo-artister som Pumpegris og Daniela Reyes er å finne på soundtracket, samtidig som flere unge komikere kan sees i traileren. Det later til å bli en sår og morsom filmopplevelse. Med Oslo by i bakgrunnen blir det norgespremiere på naturvakre Grefsenkollen førstkommende lørdag. Som tittelen antyder er manuset inspirert av DeLillos sitt tekstunivers. Vi snakker av-og-på-forhold, tapt kjærlighet og eksistensiell krise. Tidløs tematikk.

Hvor: Grefsenkollen (Grefsenkollveien 100)
Når: Lørdag 29. august

1/9 Sosiologisk filmsalong: *Merci patron!*

Gjennom dokumentarer, mer nisjete fagsamtaler og diverse spillefilmer arrangeres sosiologisk filmsalong med jevne mellomrom. Denne gangen er det fransk politikk som står for tur. Frankrike-ekspert Yngvild Torvik Gotaas fra Klassekampen er på plass, samt andre folk med Frankrike på hjertet. Disse skal få snakke. Men først dokumentaren fra 2016 hvor publikum møter et eldre fransk ektepar. De mister jobben på fabrikken som i en årrekke har produsert luksusvarer med tung integritet. Den tilstedeværende regissøren François Ruffin søker innblikk i deres påfølgende problemer. Han er for så vidt også politiker og regnes som en mulig kandidat i det franske presidentvalget neste år.

Hvor: Vega Scene
Når: Tirsdag 1. september

4/9 Veps på Blå

Fire Oslo-baserte barneskolevenner har siden tidlige ungdomsår spilt på store scener i både inn- og utland, og de har gjennomgående høstet svært gode kritikker. De er kjente for sine fengende og velfungerende indiepopkomposisjoner. Bandet heter Veps, hvorpå deres nyeste album ChurchyardStreat 8B ble omtalt som mer sårt og ekteføIt enn deres to tidligere utgivelser. Damene synger blant annet om kvinnelige stereotypier, morsrollen, løgner og voksentilværelsen. Passe poppete, stort kreativt overskudd.

Hvor: Blå
Når: Fredag 4. september

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Pang!

I ukens utgave av Universitas kan man lese den alternative fadderuken Kunsthøyskolen i Oslo drar sine nye studenter gjennom. Ad-notam redaksjonen ble tipset om en annen «pangstart», og tok da turen til litteraturvitenskap ved Universitetet i Oslo.

Her var lekene delt, med tre forskjellige utfordringer som i teorien skulle være umulige å løse. Første utfordring ut var *ikke-kle-deg-som-en-uteligger-fra-60–tallet-challenge*.

– Hva faen, sa selverklærte nepobaby Charles Knausgård da han hørte utfordringen, og forlot rommet så snart utfordringen var lest opp

– Det er en skamplett for hele institusjonen, ropte han før han smelte døren igjen bak seg.

Neste utfordring skulle være relativt enkelt, fortalte fadder Dorthe Vestby nedbrutt til redaksjonen.

– Ideen var jo bare at vi skulle kødde litt med pretensiøse menn. Men vi trodde ikke at prøv-å-ikke-snakk-nedlatende-om-ting-du-ikke-vet-noe-om-challenge skulle tømme hele lokalet for dem, nå er jo kjønnsbalansen helt forferdelig.

Det var amper stemning i lokalet nå, og siste utfordring skulle gjøre vondt til verre. Få-en-jobb-challenge endte i tragedie, da samtlige av studentene endte opp på Claude for å finne ut hvordan NAV funker, og da pakket sakene sammen for å sjekke om de ekstra studieplassene på Oslo Nye Høyskole enda var tilgjengelige.

Frank

Ukas studentvin

Euro Summer: En *garnacha* som dufter av modne solbær, kirsebær og røde plommer. Lukten minner om et glass solbærsaft, med litt for mye sirup til vann-forhold. En noe barnslig smak, som er ypperlig dersom du ikke har så lyst til å smake smaken av vin. Mens enkelte i panelet hyller rødvinen for dens lettdrikkelighet, så påpekes det av andre at den blir for søt. Den smaker som den lukter, men har en litt kort og kjedelig ettersmak. Det er ikke en vond vin, men det er heller ikke noe spesielt bemerkelsesverdig ved den. Den skal ha noen poeng for å være ekstremt rimelig, og for dens praktiske emballasje. Du vil score høyt blant Europeisk Ungdom dersom du tar med deg denne på *vors* – laget av klimasmart plast med pant, og på toppen av det hele en EU-sertifisert skrukork.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Cruzado Garnacha 2025

Pris: 139,90 kroner
Land: Spania
Alkohol: 13,50 prosent

Gyri Høiset,
vinanmelder i Universitas

Klagebrevet

Behandlet av **Royal**

Tassen i dassen

Er det noe jeg hater her i verden, er det når folk ikke gjør jobben sin. Skal man virkelig få blodet mitt til å koke, behøver man bare å gjøre noen andres jobb. Universitas har klart mirakelet, nemlig begge deler på en gang!

Nå har dere virkelig gjort det! Gjengen i ARKs breddelag, Universi-revolverer rundt oss-tas! Dere har nok en gang, men til ingen overraskelse, klart å gjøre meg kvalm, sur, sint, irritert og forbanna! Det er faen godt jobba! Dere lurer kanskje på hvorfor? JEG SKAL FORTELLE DERE HVORFOR!

Jeg kan tåle mye vrøl, bedriten journalistikk, slappe titler, bilder som er styggere enn en rasteplassprostituert og ledere som bare får meg til å ville legge meg i et hjørnet av kjellerboden min og grine. Men når jeg nok en gang må lese om en politiker med pikken midt i trynet som later som de har studert! Da må foten settes ned.

Ukens ugress av en politikerspire dere klarte grave frem fra bunnen av utedassen som er norsk "ungdoms"-politikk var ingen ringere enn akkurat ungdomspolitikkens egne Old Boys-spiller, Gaute "Staute" Skjelven-og-nervøs! HAHAHA! Ironien tyter jo ut av det billige avispapiret deres i bøttespann! Om Gaute Skjervø er en ungdom får jeg vel ta og krabbe rett oppi ***** til morra mi igjen, og sy på navlestrengen! Ikke har han fullført studiene engang! Om løgnaktighet var en sport kommer Skjervø til å gjøre rent bord på mer enn buffeten på idrettsgallaen, og dere vil stå klare til å tørke opp!

Måten dere leker riksmedia på er intet mindre enn hysterisk, der dere sitter oppe i "palasset" dere kaller et kontor, godt plassert vegg i vegg med SiO-barnehagens bleier, tåteflasker og ferdigmosa babymat. Dere syntes kanskje til og med synd på dere selv som må jobbe i stanken av tiss, bæsj og spy fra samfunnsvitenskap-rotter, lektorstudenter og professorers treåringer. Og for at dere ikke sitter hele gjengen, skvisa sammen i en bunker under fjompenissene på Marienlyst. Vel, jeg syntes synd på bæsjebleiene som blir tvunget til å holde ut med stanken av dere!

Min beskjed til dere er like enkel som den er klar, og dere gjør noe som er sjelden kost i grøthueavisa deres ved å lytte til den, nemlig å være litt lure. Jeg vil ikke se flere saker om en voksen verden, som ingen av dere har noen som helst greie på. Lær deres plass og bli på post. Gi oss som enda gidder lese det skvipet dere presser ut, det vi faktisk vil ha! Gi oss mer om lederne for arbeidsutvalget ved høyskolen på Mo i Ranistan, hvor mange breezere NSO-ledelsen snitter på i timen, meningsmålinger fra alle tolv oppmøtte ved valgurnene på Frederikkes plass og så klart hvordan det går med tredjelaget til OSI krokket!

Aldri mer av disse wannabe studentene og pedo ungdoms-cosplayerene som "Staute" Skjervø! Alt vondt til dere Universipiss! Om dere fortsetter slik, håper jeg velferdstinget knuller avisa deres så langt opp i sfinktern at det blir bleiebyttestasjon på kontoret deres også!

Med vennlig hilsen,
Koko Touré

KVISS-KIRIAN

1. Prins Harry og Meghan har bodd i USA siden 2020, men hvor skal de flytte nå?
2. Hva står forkortelsen DSA for i amerikansk politikk?
3. Hva heter FpU-lederen som nylig gikk av etter kun noen måneder?
4. Hva heter Norges eneste oljeraffineri?
5. Hvor mange amerikanske presidenter har vært katolske?
6. I hvilket år ble Marylin Monroe født?
7. Hva var kallenavnet til den tyske generalen Erwin Rommel?
8. Hvem oppfant saksofonen?
9. Hva slags dans er Lindy Hop, East coast, Balboa og Charleston variasjoner av?
10. Hva var byen New York kjent som mellom 1624 og 1664?
11. Hva er det frukt-relaterte kallenavnet til New York?
12. Hvilken kjent roman har den alternative tittelen «The Modern Prometheus»?
13. Hva heter menneskebarnet i Jungelboken?
14. Hvem har skrevet diktet «If-»?
15. Hva heter ektemannen til Posh Spice?
16. Hvilket lag vant 2-0 over Manchester United forrige lørdag?
17. Hvem er det Kim Kardashian dater for øyeblikket?
18. Hvilken fastfood-kjede har Petter Northug inngått et samarbeid med?
19. Hvilket år er det snakk om? Bondevik-regjeringen går av etter å ha stilt kabinettspørsmål i «gasskraftsaken», den siste operative reaktoren i Tsjernobyl blir stengt ned, FK Arendal blir stiftet, Trine Hattestad setter ny verdensrekord i spydkast for kvinner med 69,48 meter og Sør-Koreas president Kim Dae-jung mottar Nobels fredspris.
20. Hva forbinder disse? George Eliot; Currer Bell; George Sand; Robert Galbraith

av **Kirian Helgeby,**
kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0–4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5–9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

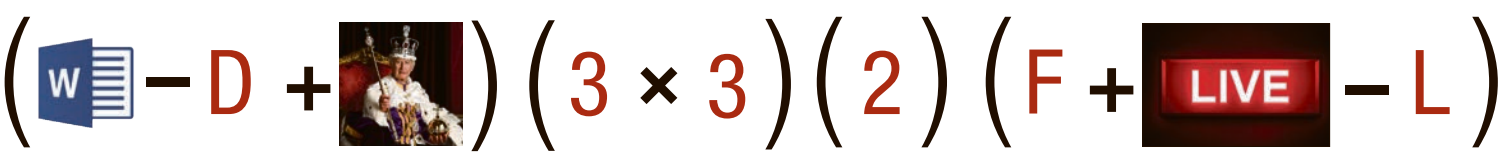
10–14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15–20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Storbritannia 2. Democratic Socialists of America 3. Lars Barstad Løvold. Han trakk seg etter anklager om seksuell oppmerksomhet og alkoholservering til en 17-åring 4. Mongstad 5. 2 - John F. Kennedy og Joe Biden 6. 1926 7. Ørkenrevene 8. Adolphe Sax 9. Swing 10. New Amsterdam 11. The Big Apple 12. Frankenstein 13. Mowgli 14. Rudyard Kipling 15. David Beckham 16. Hull 17. Lewis Hamilton 18. Burger King 19. 2000 20. Pseudonymer brukt av kvinnelige forfattere: Mary Ann Evans, Charlotte Brontë, Amantine Dupin og J.K. Rowling

Rebus

av **ist igjen**

HINT: Hinz Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Fasit fasit fasit» Det klarte Navn Navnesen, Gutt Guttulfsen, Jent Jentesen og Fyr Fyresen.